

OPAZOVANJE V TIŠINI
Antologija Facebook strani Poiesis

OPAZOVANJE V TIŠINI

Antologija Facebook strani Poiesis

CIP - Kataložni zapis o publikaciji
Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana

821.163.6-194(0.034.2)
821-194(0.034.2)

OPAZOVANJE v tišini [Elektronski vir] : antologija Facebook strani Poiesis / avtorji Alja Adam ... [et al.] ; uredila Peter Semolič in Jaka Železnikar ; spremno besedilo Peter Semolič]. - El. knjiga. - Škofljica : samozal. P. Semolič ; Ljubljana : samozal. J. Železnikar, 2015

ISBN 978-961-283-361-9 (ePub)
1. Adam, Alja 2. Semolič, Peter
280278784

ESAD BABAČIĆ

LASJE

Nekoč sem imel
nekoč sem imel lase
nekoč sem imel srce
prišli so mornarji
s težkimi prsi
in očmi na vse strani
in ga odnesli
tja kjer delfini
ne grede sami
odnesli so ga
v praznih malhah
nevidnih porazov
za katere so krivili
sebe in tebe
ki si stala na
palubi
kot polomljena
sablja neba
za katerim je
še eno nebo
in še eno oko
in še eno
in še eno

in si se smejala

lastni senci

v kateri je

spalo staro

srce

v kateri je

stalo

krdelo večernih

gusarjev

ki so kradli

sami sebi

ne tebi

samo tebi

ne

OBJEMI

Objemi so motorji srca

Objemi so odmiki morja

Objemi so otroci neba

Objemi tečejo na svoj način

Ne iščejo drugih objemov

Kot obala ne išče morja

Samo ljudje nori

Od objemov

Se objemajo še bolj

Do tišine ki zaspi sama

Do višine ki vzame razum

In zagleda rame

Kako se obračajo drugam

V druge objeme

Hinavske prijeme

V druge objeme

V motorje srca

V motorje morja

Objeme za dva

Objeme za veter

Ki ne pusti

Ki ne pusti

Enega

Ki preklinja drugega

Norega

V objemu

Novega.

JANA PUTRLE SRDIĆ

IZDIHNI, KO IZPUŠTIŠ

Vdihni, ko sežeš, mi reče,
izdihni, ko se oprimeš. Vdihnem
masten cvetlični vonj poletja,
fizikalca na busu, marihuano.
Izdihnem trikrat deset metrov
neprebranih knjig, pešačenje po
Antarktiki, vlečne pse, ki me ne
bodo pripeljali nikamor.

Vdihnem čudovito reklamno svetlobo
z jesenskim listjem in lepotico v renaultu,
potem skušam izdihniti
žensko in avto.

Zakorakaj v virtualo, mi reče,
in se usedi med nanodelce.
Vdihni, izdihni, to je tvoj svet.
Ti spolirani elektromagnetni impulzi,
ki jim praviš glasba, in enakomerno
odmerjeni kriki iz doma za upokoјence
pozno v noč. Dihaj.
Vdih in izdih.

Vdihni, ko sežeš, izdihni, ko izpustiš.

Vdihnem bele tabletko.

Letala.

Besede ljudi, ki so se

obdali z veliko tišine.

Sani. Naletavanje. Vlečne pse,

lahko da mi pridejo prav.

Drobne impulze upanja

kot pornografijo v otroštvu –

odprto rezo v neznane svetove.

Vdihnem povsem naključne detajle,

drobne gibe rok, zasuke glave in medmete,

ki nimajo mesta v epskih romanih.

Dim iz filma *Razpoložena za ljubezen*.

Izdihnem in poslušam prasketanje omrežij,

nedoumljivo pot informacij v tem

nasičenem in praznem vesolju,

brnenje nasprotij v sebi.

Vse je neponovljivo.

Ponovi vajo: vdih in izdih.

ZORAN PEVEC

ŽIV, MORDA, DO SMRTI

Okužen s pomenom,
s svetlobo, ki pripoveduje zgodbe,
kot tisti, ki je skrit v mladega dečka,
z misijo odsotnosti, ko izgineva,
mitičen ponaredek,
nadzornik časa,
s smolo v rokavu,
procesualni krščanski filozof,
porabnik dobre doze žalovanja,
na prvi strani narisane palčke,
prirastek imaginarne norosti,
lucidni bolnik življenja,
recitator zaupanja v božjo skrb,
pretkani trgovski potnik
z izgledom prodajalca nečimrnosti,
egipčanski bog z živalsko glavo;
v biblijski sagi si videti tako lep
kot modni nakit
ali grd kot bradavica na dojenčkovi ritki.
Začetnik smisla vstajenja
v korespondenci s formulo naključja.
Čakajoč na sem, kar bom –
živ, morda, do smrti.

TO NI POPRAVLJANJE ZIDU ROBERTA FROSTA

to ni Popravljanje zidu Roberta Frosta

kamnita prepreka stoji tu že od nekdaj

stena meje iz oči

hrast raste ob njej počasi a vztrajno

staramo se z njim in naše ograde tudi

to niso črke ki vse tiho opazujejo

nič ne mislijo niti trznejo ne

veliki sijoči utrinki

ko se na zid nasloni mladenič

in v deblo z majhnim nožem vreže svoje ime

to ni hrast ki raste moški ki se stara

je le pogled ki se rahlo slepi

misli da bo jutri videti vse enako

ko bo nekdo drug posekal drevo

z njegovim imenom

IVO FRBÉŽAR

S TEBOJ

S teboj
da bi zaspal
ko ti v očeh
vidim vodnjak
v katerega me želiš
potopiti
čarovnica si
hočeš me ujeti
med svoja stegna
ki so me vklenila
tvoj sem
tvoji kiti sta me ovili
skoraj brez moči sem
ne bom zaspal
zdramila si me
jemlješ me
vse do jutra
vase
kako naj spim
če me jemlješ
moja bogomolka

PRVA

Tedaj sva imela ...

jaz osem in ti sedem

morda celo

jaz pet in ti šest

Bilo je ob žetvi mlačvi

ob košnji

Bilo je poletje in

dišalo je po pšenici

in senu

Znašla sva se v senici

gola kot pravkar rojena

In sva se dotikala

božala

Razigrano si se smejala

Zdela si se mi lepa

kot angelček

z bližnje božjepotne zaplaške cerkve

zlatolaska

zardelih lic

z modrimi očmi ...

In potem si odšla

menda na Bled

nisem te

nikoli videl spet

Sem in tja me

obiščeš v sanjah

kakšno noč

ne vedoč ...

Da se dotikava

in božava

ne vedoč

sva bila ali nisva

nekoč

ZADNJA VEČERJA

sedla sem na temno stran
zaprla vse line prihodov
iztaknila žice in ceste
objela kolena
s srajco ki je dosegla dno
tiho in previdno
da ne bi česa polomila
da ne bi spremenila naravnega reda
da ne bi vsilila nepojočega ritma
brez tresenja in nekontroliranih premikov
brez trdega pogleda in močnih poudarkov
neslišno in preprosto
vedoč da se še nihče ni prestopal
zaradi mojega nasmeha
brezzoba in slinasta
sem začela
zalogaj za zalogajem
uživaško
jesti to pesem

BREZTELESNA

moja draga

dotikaš se me

breztelesna

ko zaprem oči

in se razgalim

da me lažje najdeš

vstopaš vame

in si moj dih

moja roka

in sol na jeziku

raztapljam te

da se izpiješ

enakonočno

ne požiram več

da te nimam premalo

v ustih

si stopalo imena

ki se je vtisnilo

v vsak glas

ki ga nisem slišala

ko me prazniš

končno vem

nikoli več ne bom pila vode

s tvojimi lasmi

ALENKA JOVANSKI

JOAN JARA, 11.9.1973

ljubiti tiste,
izgubo katerih
je že vnaprej vredno nositi,

ne kot oltar
(to bi bilo slavljenje nasilja),
in ne kakor brezno
(tako bi se utopila),

ampak kot tiste,
zaradi katerih se vsak dan
(če so ali niso)

znova rodim.

KAKO MI PIŠE POMLAD

1

Strmine so se obarvale:

piskajo trobentice.

Koliko sonc!

Braillova pisava,

najprej jo zatipam,

potem jo jem.

Vse raste, se vrti,

vse spregledam.

Tako me piše pomlad.

2

Prste imam, umazane

s svetlobo.

Naveličala sem se umorov,

ne morem več.

S strahom me skušaš privezati

nazaj, ne bo ti uspelo.

Vse ključavnice v sebi
odprem.

3

Čisto drobne korake delam.
Nevidne.

Sproti se talijo.
Ne od sonca, v sonce.

To dojemam kot brezpotje,
rano.

A je ni.
Celota je rana, ki je ni.

BORUT PETROVIČ VERNIKOV

BESEDA NARIŠE OBLAK

Slutnja

v modrini

neba

riše

oblak

Ni slovo

ko odsev

izginja

v mrak

Mir

ziblje

telo

V duši

boža

nebo ...

In rosa

po bilki

zdrsi

bosa

med trave

izgine

da zemlja

poljub

zaživi ...

Ne mine

Rodi ...

Tišina

drhti ...

Izdih

se v dihu

zgubi ...

Beseda

nariše

oblak

sanjam

leteti

pusti ...

POPOTNIK Z ISKRO LJUBEZNI V OČEH

Ujet v zenici časa

objet v krogu obzorja

iščeš nevidna vrata ...

Sam

s pogledom vase

svetiš s podarjeno svetlobo

v maternico duše

kjer se zrcalijo slike

ugaslih svetov ...

Gledaš in molčiš

Molk prekrije govorico želja

in mir

mir te boža

s poljubom nevidne Skrivnosti ...

Nevidno oko

te gleda

in čaka da vstopiš

onkraj vesolja

Nekoč boš našel pot iz Rimske ceste ...

Popotnik z iskro ljubezni v očeh –

ta iskra bo rodila tvoje pravo rojstvo ...

In takrat ne bo več pomembna

smrt našega sonca.

MARELICE, NA PRIMER

Mislim na tri in še nekaj živali,
vidim dva balona –
eden je rumen, drugi rdeč,
slišim vode, ki prasketajo,
potem neko punco, ki hrešči, vrešči,
potem spet voda, ki curlja,
pa rdeče in bele odcvetele vrtnice,
pa cel kup, pa še en ali dva,
pesnikov, ki vsi tam majhni
in nič lepi opazujejo jezero,
pa sploh ne vedo, da to ni morje.
Samo luč danes in slabe barve.
Ne moreš razumet. Že tri dni ne pada,
pa je vseeno mraz. Nekaj
ima opraviti s soncem in oblaki.
Volitve so v primerjavi
z njimi nepomembne.
Kot marelice, na primer.
Če niso dobre, so zanič.
Letalo se od tu pomika počasi
in ko odprem hladilnik, zadiši
po gorgonzoli in precej nagniti
ekološki zelenjavi.

FINSKA VOŽNJA: O ČASU

Spet Finska,
tak mrak in hlad
in pizdenje in
jamranje.
In kaplja.
Skoraj ves čas
nekaj kaplja.
Velike in male
kaplje.
In potem še kar
naprej kaplja.
Brez kapelj,
brez vsake kaplje.
Plenk plenk plenk.
Samo še histerično
utripanje
skozi celodnevni
somerak.
Stališče. Stališče.
Pa kaj ti pomaga
stališče. Stojim
tukaj pod streho
pa mi vseeno moči
allstarke.
(Na drugi strani

mrtve ceste

neka čisto nora ritka

vrti svoj pregreti svet).

In ti pa si jezno jezna

prižigaš cigareto

v vetru.

In te kaplje.

Ta Finska.

Na kamen kapljajo.

Eni trenutki

ne minejo.

BOJAN MESERKO

IGRALCI NA SREČO

IGRALCI NA SREČO

in padal je mrak

glasovi

jaz v temi

jaz sem tam

tam je moje življenje

igra na srečo

ki se ne konča

velika igra

ki se prenaša

nekdo

se

umakne

pride

nekdo drug

jaz sem med njimi

ne bom se umaknil

imam še dovolj moči

razganja me od nje

ostajam na sceni

pod neonskimi lučmi

v temi

JADRANKA MATIČ ZUPANČIČ

ZGREŠENA KARMA

Diham za ovratnik.

Bliže so mi nepodloženi hribi.

V ušesu ropota mali živalski vlak
na poti v mehko transavantgardo.

Zdrsevam čez tibetanski paradiž.

Pripeljali so stisnjene japonske vlake
v razvlečeni Tivoli.

Multiplicirana zgodovina se
mobilno ponavlja.

Samo s kuhalnico in začimbami
krotim vsevednost prostora.

Tvoji krogi so danes obrnjeni navzgor
v silikonsko nebeško plazmo.

Projicirana bodočnost nam jemlje dih.

Tako po malem strupeno nežno
dresiramo neustavljivo krhke molilne zastavice
v filmsko hipnotičnem pogledu.

TUJEJEZIČNIŠKI BLUES

Obula sem kabalistične superge.

Koraki odmevajo po neskončnih stopnicah.

Kje so mesta, ki so me obiskala, ko sem samevala v difuznem negovoru.

Tujejezičniki udarjajo po stratosferi noči.

Krčeviti so, napadalni, Arabci nepotešeni, lačni verbalnih prigod.

Zaloputnite jim vrata pred nosom.

Tesno jih stisnite v pragmatični sendvič.

Bojujte se z meči, sulicami, srednjeveškimi arhivalijami v filmsko
neprebojnih sekvencah.

To so falange premetenih, licemernih, prevzetnih barbarov, ki epsko naskakujejo heraldični Parnas.

Sveto domovino jezika in domače nestrpnosti.

Bodimo čisti, očiščeni od vsega nepravlega, si govorim v naglici reperskega vitalizma.

Ko vstopam s tehnološkimi sunki v našo skupno vesoljno vasico zgubljeno v siju piramid.

Vojna zvezd, a mi v predprostorih zgodovine, gluhi in slepi za nelokalne objeme.

In zaprti v smrtnih škatlah. Vzorčni primerki nesprememb.

IZTOK OSOJNIK

kaj pričakujete od starga pesnka,
če nit pomislite ne na kakšne razuzdane zadeve. To mi je hodil
včeri po glav. Tist o belih lažeh je blo super, ne rečem,
ne bi si mislu, da tko drobn dekle počne take reči.
Bolj plemenite vode: z mislijo, da berem pesmi predsedniku republike,
ki kida gnoj. Njegova hči me meri s pogledom,
ene zgodbe ugasnejo al pa se potuhnejo, še preden
zaživijo, ampak vedno gre za ustreznost, uglašenost,
za družben rang. Biti prru pod zvezdami še ne pomen bit
prru med ljudmi, ker so si ene stvari, na primer gozd, razdelil, pol
se pa družben ocenujejo na podlagi logarske epolete. Njih buda
narava en kurc zanima, raj majo, da se jih vleče po cajtnjih zaradi
preprodaje orožja, člouk si ne more kaj, da ne bi sumil,
da tle vseen neki mora bit, ker se vsi tko nazaj držijo. Kar se tiče hčerke, je treba
na splošen ugotovit, da v teh odnosih ni nihče nbenmu neč dolžen,
kar odličen ponazori zavijanje volka: uuaaaaa. Svobodna trgovina, če gospoda x ni
na razpravo, na katero je bil povabljen, je to njegova katoliška pravica, in inspiracija,
kokr je reku john davies, k je pod nama tekla temno rjava voda reke shannon.
En tak trikotnik ob kafetu: john, jest in robert hassssss
*his work similarly attends to the details of quotidian life with remarkable
simplicity*, a lohk kej podobenga rečem zase? Ne morem.
Nočem. Ja, sem mu težil, če pride na delavnco, ampak ga je
šalamun prepriču, da to ni ok. Je – bob – reku, da ne more pridet,
ker so starši njegove druge žene bolni in jim mora

skuhat preslco. V mezozoiku so ble preslce visoke dvajset metrov in več,
pravi podvig kej tacga pr vlečt pred dom upokojencev.

Kapitalistični pogled na poezijo vsakdanjosti prčakuje

omembo prometne ulice v čikagu, ne vem, če je globalizacija okej, cathy wagner
se je zbrisala s facebooka, al pa sam z mojga, nisem ekspert za te reči,
pol sem še gledal andreja ondro, k je zlezel dve smeri, *change* in *move*,
obe ocenjeni z 9b+, vmes pa sem se spraševal, čeprav je to povsem skrenilo iz prvotno
začrtane pesmi o bobu hassu, če je morda prou ta pesem ena nesmrtna mojstrovina,
ampak najbrž ni. Kdob vedu, zgubu sm se v oblakeh nejasnih emocij, kje je tiflis,
priznam,

ni mi vseen, da sm zgubu stik s cathy, najbrž kašna lokalna afera,

stat pred ljudmi in si odrt kožo in pol stat pred svetom odrt kokr

krvav truplo goveda in to pomen šele

začetek, karkol to že pomen na prepihu pobesnele norosti skuliran u nulo,

krvav violinist sam še z eno struno na razpočen violini,

hripej, človek, s stisnjenimi zobmi, mrtva straža, *no pasaran*,

in pol premet vznak v prazno

SANKILOTOVA PESM NAPISANA ZA PRIREDITEV OB PODELITVI PREŠERNOVIH NAGRAD

neč, pride tak dan, nisi mi všeč, jorie graham,
zihér nism pravičn, jebi ga, neč ni narobe s signorellijevo anatomijo,
če bi biu američan, bi bil herr professor na berkelyju kokr hass, tko sem pa sam en
zoprñ in trmast hudič, k teži vasilowitchu, čeprou sm se mal zaštrikal, ker sm se prvoten nameraval
odtrgat, kokr se da, pol kar kar bo pa bo in tole je to kar je blo zamišlen – ne sicer kot tko – kot tist
kar bo, pa ni. Pol pa pogledam dol v avditorij in je to en prazen del podhoda med železnco in novo
prešernovo. In sedi tam štirideset pesnic pod štirideset let, z mojo mamó vred. Hm, zoprna reč. Dobr,
ne se razburjat, tam so bli trije kiflci,
ampak sem slučajen hodu peš in
tko se ni blo treba repenčet, da gre za slavnga, živga klasika itd, kokr piše v odločbi ministrstva za
kulturo (dokler je še), kar itak neb neč pomenil. a se rastko močnik blagovoli s tem strinjat? Kokr da
to kej šteje. Tamle so pa razstavljajo izredn redke fotografije tarkovskega, k je snemal stalkerja, sam
da jest filma najbrž nism vidu al pa ga nisem zabeležu. A je to tist, k se dogaja na švedskem in tam
raste en mejhen drevo? Če to ni krvav kos srca na mesarjevi deski za razkosavanje živalskih in
človeških trupel, pa tud ne vem, kva je.

Neki krvavkast sem ratu v zadnih pesmih, pa tud lačen. Je pa to nujen, ker
je treba ustvart razgaljenost, ki sega tostran golote kože al obličja, kokr je to
razložu levinas. Kva je men vse jasn ratal, ko sem zagledal el greca s pipo v pradu (vam pustim ugant,
ktiro sliko). Sicer sm jo tud sam nasliku. Na sploh sem bil razrvan takrat,
kokr miles dewey davis iii, ko sem zapuščal evropo in prpravljen na vse, ne da bi zares vedu, na kaj vse
je lohk človk prpravljen, če je že kej dal skoz, česar jest do takrat nisem ali še nisem oziroma sploh
nisem skoz dal. Viseti kot zgornji del razcefranega trupla na ograji iz bodeče žice s pu odtrgane glave.
Osiveli okostnjak na podelitvi nagrade za gerontologijo, s prekajenim upognjenim lososom med
zobmi lobanje v modri dvorani. Thomas transtromer enoročno igra klavir,
da je vse skup precej svečano žalostno,
namesto da bi se veselil, ker se ozračje segreva po dve stopinji celzija na desetletje. Marš ven z
zimsko opremo, kožo dol, sestre v žalosti, stare zamere pljunt v umivalnik z zobmi vred. So babe, k jih
je treba na gobec, imenovane eichmann,
ker se sklicujejo na pisalne mize in različne tovrstne agencijske posodobitve,
tamle gre pa naš velikanski pesnik in recitira svoje avantgardne pesmi o mozolu na nosu in mozolu na
kurcu in mozolu kaj vem kje. Velikan preštevanja zlogov pesmi, naredite prostor njegovi senci,
da bo lohk moj moped zarezu v firnež odprtega morja. Oba gleda tam en scrklan meščanski pes v
vijolični bundi, ker je danes res padla temperatura
in so jo odpelal v bolnišnico
in recitira koseskega.

Ene dva deci kafeta. Ne pijem kafeta. Daj mu dva deci kafeta, reza, ker ne pije kafeta. No, zdej pa to
postavmo v prostorčas: se komu zdi, da je tole kakšna visoka družba?

Mislem, da se strinjamo, pa naj ana netrebko še tko zapoje o *mio babbino caro*, da ti hlače dol
padejo. Sm pa raj sibirski šaman v pišu isker, je zaklela mejra virolainen, k je
po krivic nisem omenu v pesmi iz granade (k je že obkrožla svet),

al mokre brisače na tleh kopalnce (ona že ve, za kva se tlele gre),
midva z raupsom sva pa pila tonjo,
ja, sej res, se ni neč oglasu.

ALEN BRABEC

PRED ČASOM

za začetek

bi govoril s tabo o pomembnosti trepetavih luči

ob cesti

ki iz predmestij in vasi

ustvarjajo nočne riviere

in če se ustaviš na odstavnem pasu

ugasneš avtomobilski motor

in dovolj močno našpičiš ušesa in razširiš nosnice

lahko začutiš kako ti veter nosi

vonj po pečenih ribah

in zaslišiš murne

pljuskanje valov

davno potopljenega morja

kosti kitov rožljajo pod klasjem

če obstaneš v pripeki

plugi režejo ledino

obračajo grobnice školjk

zgoraj veter ločuje lastovke na živo srebro in perje

letni časi mi stroboskopsko

sivijo lase

in topijo cvetove oljčne repe

debelijo koren

in miši

ki odraščajo

in hranijo

kanje na stebričkih žičnate ograje

in tista čreda krav

ki se bojijo grmenja

na dežju se topiva

moja premrlost in jaz

zadošča mi da si zamislim kako stojim pod lipo

in prisluškujem zvonki elastičnosti podeljeni kapljam in listju

padajoča voda je prozorna

dovolj kisika ima za dihanje

ali pa je zrak moker

z dovolj vlage za dvoživke

ki demografsko ozaveščajo jarke

ki sem jih preskakoval

glej

mislim da še včeraj

ali kdaj že

z minevanjem let

postajam

vse počasnejši

in vse kar sem že zdavnaj pustil za sabo

me počasi dohaja

mi je za petami

čutim kako mi diha za vrat
vseeno pa me še ne grabi za rame
in me ne skuša zasukati
da bi si pogledali v oči

pred čim pravzaprav bežim?

Prevedel Peter Semolič

STAR OKLEP

V starem oklepu
kinkam pred vhodom,
od nekdam že kumrn,
malce odvzet;
v kleti igra karte
vse, kar sem pridelal,
otroke pa zdavnaj
pognal sem že v svet.

Kavboj Pipec
me je zatožil,
da sem pred leti
klel in renčal;
da sem z oklepom
ril po mahovjih
v gozdovih, ki sem jih
prevzel in požgal.

Moja pripoved
pa je drugačna,
povedal bi jo,
a mi ne gre;
glasilke sem žal

priložnostno shranil,
vem še, da so,
a kdo vedel bi, kje.

Dičim se, dičim
z brado iz knjige,
s perjem iz pernic
neznanih gospa;
v starem oklepu
kinkam pred vhodom,
a modreci pravijo:
ni ga doma.

IZ MITOLOGIJE

Privezan si na vrvi let,
želja tišči te k tlom.
Vsak prepovedan katalog
ti pošljejo na dom.

Pred tabo pa se vdilj vrste
podobe kot prividi.
A zate ne vedo, nihče
te ne pokliče: pridi.

Tebe pa nekaj v prsih žge,
maliči ti možgane.
Prividi se premikajo,
podobe so ti znane.

Rad stopil bi korak naprej,
rad bi jim stisnil roko,
a zdaj prenizko so in zdaj
se pnejo previsoko.

Rad bi jim stisko razodel,
a stiska se ne da:
daj, dopovej si, da noben
privid te ne pozna.

Spregovoril bi, a ne gre,
nekdo maši ti usta.

In mimo grejo meseci,
od maja do avgusta.

Pa mine sedem suhih let,
ubije te vročica.

Si šel iz stiske ali pa
od svojega poklica?

MARKO SKOK – MEZOPOTAMSKY

SILENTIUM

(šepetati samemu sebi)

Sleherno jutro zabredeš v Leto,

da v presamoti utrneš

utripe lastnih glasov,

utripe lastnih besed,

utripe lastnih pesmi.

Izpod neba se zлива bolečina.

Sleherno opoldne zabredeš v Leto,

da v presamoti ulomiš

pogledе skrušenih prijateljev,

pogledе skrušene družine,

pogledе skrušene Ljubezni.

Izpod neba se zлива bolečina.

Sleherni večer zabredeš v Leto,

da v presamoti udušiš

odmeve votlih grižljajev,

odmeve votlih požirkov,

odmeve votlih vdihov.

Izpod neba se zliva bolečina.

Sleherni dan zabredeš v Leto,

da se izgubiš v prevodih,

ki se izgubijo v tišini,

ki se izgubi v praznini

nekega plesnivega poletja.

RAZŠIRJAVA ŠIRJAVE

Razširjava širjave,
da bi v teh nekaj dni,
ki jih še imava pred seboj
stlačila indijansko poletje.

V zraku mrgolijo regratova semena.

Najino seme je zatajilo,
že dlje časa si ga ne drzneva zatakiniti
med zasekane raze otrple povrhnjice.

Vedno bolj zadušljivo je,
čez bojišče se neprestano plazi sajast dim.

Ob neskončnem kolobarjenju
se mi levica zrašča s ščitom,
desnica pa dviga proti soncu bleščeč meč.

Na njegovi konici ni niti kapljice krvi,
le popolnoma rdeč hrošček meri premirje.

Noge v blatu, glava v ... oblakih.

Ne, nikoli ne izrujeva vsega tega ruja,
ki izžiga obrobje tesnobe.

ANA RISTOVIĆ

To je prostor
hrepenenja
med iztegnjeno dlanjo neke
mongoloidne deklice
in izmaknjeno roko njene
živo našminkane ostarele matere
narisanih obrvi koralnih ustnic
umetnih trepalnic zadrgnjenega grla
mračnega čela že opoldne
ko se trudoma vlečeta po ulici
in podrsavata s petami
Bližata se ljudem
korak med njima postaja vse daljša
sipina v morju molčanja
in prostor hrepenenja se širi
kot topo rezilo ki dolgo
prodira
A nasmeh na obrazu hčerke z ničemer
in nikomer izvabljen je kot
da bi bil in oče in mati in sorodstvo
celi ulici
speči, gluhi in v trenutku
obsijani

Prevedel Peter Semolič

ROBERT VRBNJAK

PESEK V USTIH

Zaljubil sem se v Berberko

Sedim in čakam večer

Njen oče ne govori prav veliko

Vrstica besed

Vrstica molka

Zaslon tišine ki težko prenese analiziranje

Vse kar uspem razbrati s teh ustnic

je da se najini ljubezni ne piše dobro

Bo kot bo, pomislim, *inshalla* ...

Kasneje, ko Sahara utone v sen

se prikradem k zidovom njihove vkopane hiše

in pokukam skozi okna svoje ljube

Pazim da se ne bi preveč približal

Imajo hudo kamelo ki piha name

Prevedel Peter Semolič

ŽARKO MILENIĆ

BREME

Opozorili so me: moje roke
lahko dvignejo tudi težje
stvari kot je pero
nočejo imeti še enega
bremena na družbenem hrbtu

V biobibliografiji
se bom hvalil:
opravljal sem najtežja
fizična dela

Oni pa če že bodo vzeli težko
knjigo v roke
bodo presenečeni:
pa ne da je ves ta čas
uspel tudi pisati?

Prevedel Peter Semolič

KARMEN VIDMAR

TARANTELA

moja dežela ima odmor
v približkih širin
ostajamo na razdalji
in gledamo naprej
upehane poti
krivulje lukenj
vzdihe pritožb
čeljusti davkov
zajamčena jutra
gadi ostajajo v svoji luknji
in si izmišljajo govor o zasuku
kjer pljunejo na robove
in si zagotovijo prosti tek
vojaška letala si polnijo rezervoarje goriva v zraku
na hrbet zemlje mečejo sence črt
oblaki se zgoščajo
večer je počesan na vzhod

SECOND HAND

po kotih leži

tišina čevljev

kovčkov

novoletnih lučk

lesenih ščipalk

smučarske opreme

razstavljenega skuterja

synthesizerja s tipko brez tona

oblek s pretečenim rokom

hladen zanos krhke

in tesnobne resničnosti platen

te vonje ki izrisujejo

prostor poznam

in ne zmorem jih ponoviti

ponošenost

se živo vsipa iz njih

NINA MEDVED

JESENSKI IMPRESIJI

slano jutro vstaja nad Ruperčami

nedelja je in

mamo sem peljala v službo

tisti trije polži izpred vhoda

so se tačas pospravili drugam

in hiše v daljavi so

zavite v nianse meglic

*

nekje dol po bregu

tam doli

vidim naše ovce

verjetno so njihovi jagenjčki z njimi

zadnjič sem jih slišala blejati pri hiši

a ko sem jih pozdravila

mi niso odgovorili

Ves svet gori zate, Sara Mejal.

Ves svet gori zate, ko se spravljaš spat,
zaradi strahu pred temo ti puščamo luč prižgano
v majhnem globusu na nočni omarici,
ki si ga nemara dobila za rojstni dan,
božič, zajčka.

Ves svet gori zate, Sara Mejal.

Njegove reke se bistro svetijo
nad toplo svetlobo žarnice,
njegova morja valujejo, ko se majhen globus
vrti okoli svoje osi,
tik poleg tvoje glave, ki težka od zaspanosti
premleva dogodke dneva.
Danes si šla s prstom preko vseh celin skoraj istočasno,
tvoj kazalec je bil potni list za vstop v vse pokrajine sveta, ko je
krožil: Evropa, Rusija, Kitajska, Severna Amerika, Južna Amerika, glej,
tam doli je še bela Antarktika, ki je že dolgo nihče ni pobožal
s potovalnim kazalcem,
pa vsa ta majhna otočja, ki se bočijo iz morja
kot napihneni trebuh kitov.

Ves svet gori zate, Sara Mejal.

Ta večer in naslednji,
vse dokler ne boš dovolj velika, da bo luč domišljije

le še brlela in bodo z njo izginili tudi strahovi.

A zdaj zaspi. Vse do jutra se nimaš česa bati

in oči in mamica sta v sosednji sobi.

Indijanci, Kitajci s poševnimi očmi,

Eskimi in Francozi z baretkami,

vsi bojo potrpežljivo čakali na

tvoj kazalec, da jih znova obišče.

Zato le zaspi, Sara Mejal ... Zaspi ...

LUCIJA STUPICA

ZGODOVINA

Po nekem času te pot mimo brezdomcev ne gane več.

Svet je velik in njih je preveč. Nobene slabe vesti,
da se ni naravnal drugače. Izrabljen in postaran je
tako hitro kot tajska prostitutka najstniških let.

Vse skupaj je le slabo skoreografirana zabava.

Mesto pa je še jutranje sveže, diši v nerazumljivi pisavi
in govorici, s katerima riše nenavadne oblike.

A ta ulica, kjer smo, je samo fasada,
za njo se razširjajo drugi, manj privlačni vonji.

Podobno je s hodniki muzejev. Vélíki moški
visijo po stenah, pripravljeni na stoletja,

vélíke ženske pa se skrivajo za vrati

in le tu in tam pritisnejo s prsti na kljuko,

pomolijo ven glavo in nasmeh in se takoj zatem

vrnejo v sobane k pisanju zgodovine.

OTOK

Nobenih stopnic.

Pod nama apnenec,

nad nama nebo.

Belo okvirjena okna in vrata.

Rdeč pas lesa. Potem morje.

Okoli naju zaklenja obroč.

Leseni škatli na vrtu,

napolnjeni s svežo prstjo,

sta upanje rastlinam.

Zaplata slabo prekrvavljene trave

celi nekaj pedi zemlje med in pred njima.

Edina igralca sva.

Vsak dan igrava drugo igro.

Piševa jih sproti, vlogi večkrat zamenjava.

Ptice nosijo oči gledalca.

In včasih, kadar kričijo kot nesrečni otroci,

nama porežejo peruti.

ANDREJ HOČEVAR

ČEZ PETDESET LET

nekdo je rekel čez petdeset let
se bodo moški tako ali tako ukinili izničili
čudno je rekel drugi jaz nimam ničesar proti
njim tako ali tako so nekoristni

tiste dni sem jedel malo in neredno
vročina je posedala po ulicah
in pljuvala v kolesarje toplo pivo
hranil sem se z opazovanjem

ljudje so bili pena v svetlobi
mehki in neobremenjeni
ljubezen je lahko samo čakanje
mogoče je celo pes

pozabil name tako kot zrak
ki me ne sili več naj diham
diham lahko tudi z očmi
čez petdeset let mogoče manj

me ne bo več

ZADNJI POŽIREK PIVA

Sit, odžejan in udobno nameščen
v fotelju imam čudovit razgled:
pes se je zvil v klobčič in stisnil v kot
kavča, ostanki njegove večerje
na tleh okoli sklede predstavljajo
točke neke skrivnostne podobe,
ki je ne razumem in mi ne bo
nikoli bolj dostopna, kot mi je
dostopna v tem trenutku.

Drobtine in koščki hrane
se mogoče povezujejo v vzorec,
ki mi želi nekaj sporočiti:

– Hvala za večerjo, se vidiva jutri (*pes*);
hvala za beden sprehod, stari,
namesto na lov si me peljal
ovohavat tiste dolgočasne bloke;
zaradi tiste malenkosti
ti res ni bilo treba biti tako grob,
zdaj ko že skoraj spim,
se mi pa hočeš na hitro odkupiti,
adijo, pusti me pri miru.

– Ja, ampak poskušaj tudi ti
razumeti mene (*jaz*);
kmalu bomo štirje,
biti moramo pripravljeni;

zadnjič sem te spet moral iskati

po celem parku, ko si zbežal

za neko psico, jaz pa sem razmišljal,

kako te nikoli več ne bom videl.

– Aja? (*pes*) Ti bi se pa lahko malo bolj

resno držal našega urnika

in zjutraj bolj zgodaj vstajal!

– Nehajta, fanta! (*ona*)

Tišina. Nihče se ne premakne.

Spontani prenos konstelacij

s stropa brezčasja na vozni red

življenja, ki ga ne poznam dovolj

dobro. Srne. Luknje v siru. Mehurčki

v pivu. Brezskrbnost,

združena s toplo utrujenostjo.

Pes za trenutek le odpre oči,

dvigne glavo in zazeha,

žena se odpravlja spat.

V njenem trebuhu nemirni

tekač teče še zadnji krog

za danes. Zvočna preja,

v katero vpletamo niti svojih tišin,

je mehko napeta po prostoru.

Nočem je premakniti.

Ne pridemo si bolj blizu,

kot kadar želimo biti

drug do drugega nesramni,

razočarani nad priložnostmi,
ki se jih bojimo kot prihajajočega
neurja. En pogled zadostuje,
vedno si lahko premisliš.
Zunaj je končno spet mraz,
ljudje v plaščih objemajo
sami sebe in se pretvarjajo,
da z vso natančnostjo opazujejo
neko točko pred sabo. Danes
ne bom več pisal, ni mi treba.
Vse lahko počaka. Ljudje
so si s starostjo čedalje
bolj podobni in mrtvi
nemirno lebdiijo nad našimi glavami.
Njihovi obrazi nas vedno znova
gledajo skozi obraze živih,
presenečeni, ker so se znašli v tujem
telesu, skozi katerega v nas
zmedeno prepoznavajo sami sebe.
Na, daj mi roko, ne vem,
kaj bi lahko rekel, zato bom tiho.
Ne premikaj se, ne reci ničesar.
Nekaj pomirjajočega je v misli,
da danes verjetno ne bom več
nikogar užalil.

ALJAŽ KOPRIVNIKAR

OB VEČERIH

Ob večerih se včasih kot otrok pokrijem z odejo
in igram s prividom v mračni sobi, v praznem ogledalu
vidim mrtveca, ki ni mrtev, s katerim prebirava pesnike,

ki so mladi umrli, pijevo vino njim v spomin, v slovarju kože
iščevo najbolj prijazne besede in jih zapirava med praznino
papirja, besede nizava v stavke, čakava veter, da jih razpiha,

med bojem dveh teles, ki sva se znašla na koncu dolge noči
in iščevo senco v svetlobi, ob dotikih kože, zapravljava čas,
v tišini, brez vprašanj, v ležišču sanj in pozabe.

Moral sem te sanjati, ker te tako dolgo nisem videl,
moral sem te izmisliti, v neki drugi podobi, v senci
noči, vidnega samo v trenutkih neznosne samote.

Odmev tega srečanja ne ostane niti med zlogi,
v komaj opazni liniji črk, ostane samo noč, ko
izgubljen zapišem tvoje ime v gluhi tišini.

Ko pride jutro, občutim hlad, oblečen v praznino.

MARJANCA KOČEVAR

ZELENI JURIJ

Bela krajina polne lune

siplje zrnje

v dlani

razprte v zvezdne vejanice

lanena semena

za polja zarasla

v misel

ki je cvet

v solzo

ki je dež

da ozeleni

srnjak v begu

praprot v snegu

MANJ KOT MOLITEV

nočni privid

svetloba na obrazu angela

moj je Rafael

je rekla Veronika

klarisa

dolg izdih

nikoli konca!

slikam nasmeh

na mamino bledico

v njene odsotne rane

ledenim

ne sodim v ta svet

zaspala sem pa me niso

pravočasno prebudili

ZORAN ŽMIRIĆ

ko je brat došel v ceradi
je mama razdelila vse njegove stvari
nekaj karitasu, nekaj merhametu
a kar je ostalo
je končalo v domu za upokojence
nekaj ulic od nas

vsakič sem na poti domov
pred domom videl
rdečo karirasto srajco mojega brata
sedeti na klopi in igrati šah
poleg nje bratove kavbojke
medtem ko se je modra vetrovka počasi sprehajala
sem ter tja brez vidnega cilja

in vsakič znova bi se mi
zaradi rdeče kariraste srajce
kavbojk
in modre vetrovke
zobje ostri kot igle zagrizli v srce

od takrat naprej sem le redko prihajal v naselje po tej ulici
in četudi je bila daljša

sem izbral pot ki vstopa z južne strani

kajti vojna je

to zdaj spoznavam

povzdigovala nekatere besede

kot so domovina, herojstvo in čast

medtem ko so neke majhne, navadne

kot so rdeča karirasta srajca, kavbojke in modra vetrovka

na koncu izpadle

kot sveto pismo

za

vse to

Prevedel Peter Semolič

DEKLE IN FANT PO STEZI ŠLA

Dekle in fant po stezi šla
v pšenico sva zeleno;
edini oblaček vrh neba
zardeval je pošteno.

Potok s šumom brezovim
polnil mi je glavo,
in vidva, vroča, z Junijem
sta vpregla voz v naravo.

Bilo ni toče ne dežja,
le oblak počasni
se je vlekel prek neba
v modrini čisto jasni.

Samoten ptiček je zapel,
ne spomnim se kateri,
a to, kar reči je imel
podal je v epski meri.

SANDRA DŽANANOVIĆ BAKAJ

PUSTIL MI JE LE PIŠTOLO

Ana!

Objet z davnino

Ti pišem pismo,

Kot nekoč,

Ko sva z okna študentske sobe

V nebo spuščala besede, polne vonja po deviškosti

In ko so se sanje prepletale

Z zvoki Oldfielda, Chopina in Sarah Vaughan.

Ana,

Smrt ni tako kruta

Kot je ničvredno življenje v tej norosti,

Polni uvele Čistosti in smodnika

Tudi misel o končnosti ni tako oddaljena

Kot je bila pri urah profesorja B.

Krut je le čas,

Ki nama ni dopustil,

Da bi bila zbiralca svitanj in mrakov

In slikarja

Še nerojenih dni.

A nisem ne ogorčen ne otožen,

Ana!

Nočem, da bi pomislila,

Da temu svetu ni pomoči

In da je poslednja usmiljena duša

Že zdavnaj v Modrini nad nama,

Ko mi v rovu na raznesenih prsih

Leži pištola,

Ki jo je pustil brat

Z druge strani

Človeškega nesmisla.

Prevedel Marko Skok - Mezopotamsky

JAGODA NIKAČEVIĆ

OBDOBJE POLEDENITVE

povedal sem ji, da je to leto

smrti. hladno

se mi je nasmehnila in pihnila v sveče.

saj to ni tako hudo, Sneguljčica in osmi

palček bosta zadihala, z malo sreče,

ostaja

le vprašanje

ali sedem

jemlješ kot samoumevno

ali ne.

celo oči

bom zatisnil, da se na samem prebudi

moja senca s tvojo

svetlobo. ne prepira

se več. pri miru je in dobra

kot božanska

Caravaggieva slika

v okvirju

ledene dobe pajka in granatnega jabolka

Prevedel Marko Skok - Mezopotamsky

VID SAGADIN

ZID

Greš na kavo sem jo vprašal
po stoti kavi danes.

Grem da zginem je dejala.

Grem da zbežim kamor
ne morem zbežati.

Klečat pred spet
neki drugi lasten zid.

Ne da bi jih objokovala
sem tukaj posvojila
že vse zidove.

Tukaj je mnogo zidov
in nihče ne joka pred
njimi ker jaz tega ne
dovolim.

Vsi zidovi so moji.

Dovoljujem samo pticam

da razdirajo suho pičo
v mojem drobovju.

Pravica do suhega joka
je izključno moja pravica.

Da se krušim od znotraj
ne sme biti last nikogar
ker je to moja edina last.

In svoboda.

MICHELE OBIT

Svoj način imam, da se držim
ob strani. Izdelam si obod
spominov in iz vsakega kota z
diagonalo v mislih pokopavam
prijatelje, ki jih ni več,
prazne steklenice – z muhami obložene
cestne svetilke – posvečanje udarcev
zaprtim vratom.

Moja je potreba po počasnosti,
po spominih na hodnike letališč,
na ilegalno podnebje svojih prvih
verzov – na poplavlajoče reke, ki se ne razlijejo.

Ob strani ostajam, ko stojim
v središču – kakor uklešččen
med nerazrešeno prisotnost
in razumni neobstoj.

Kakor tukaj – v tem trenutku.

Roko imam na vaši rami
in šepetam vam te besede.

Prevedla Alenka Jovanovski

IZ CIKLA »RDEČI KUBUS«

Na robu mesta stojim, odet v rdečo kovino.
Križišča in vpadnice so moje spremljevalke. Obrazi
ljudi na moji fasadi vabijo v objem moje
radodarnosti. V mojem drobovju se evri menjajo
za dobrine – klobase in sir, mleko in kruh, čevlji,
televizorji in obleke. Antiglobalisti obsojajo moje
gospodarje in televizijske reklame slavijo mojo
dobroto. Zastave ob mojem pročelju
napovedujejo novo dobo, rojeno po drugi vojni
onkraj oceana – potrošništvo je moj adut. Ob
meni sosedi – cenejši in dražji. Tuji, domači. Za
hrbtom se bohoti parkirišče in njegovi uporabniki
na njegovem južnem koncu lahko napolnijo svoja
vozila s tekočo hrano. Ob nočeh me obiskujejo
mladostniki – pivo ali dva, vino in joint. Ko bodo
odrasli bodo z vozički in v trojini puščali denar za
pleničke.

Sonce je na četrtnem nebu in na vhodu se odseva
podoba utrujenega starca – žeja ga je prignala iz
socialnega stanovanja v bližini. Potomci so odšli in
žena počiva na bližnjem pokopališču. Odprem mu
duri in napoti se proti oddelku za vino – danes je
prvi v mesecu in privoščim si vino srednje kvalitete,
drugi dne se zadovolji z najcenejšim. Plača in
odide v svoj dom. Mamica zgodnjih tridesetih s
svojim fantkom ogleduje pomladanske obleke –
čez tri dni se vrne mož z dela v tujini, imel bo pet
dni dopusta in skupaj bodo odšli k babici v gorice.
Kokoške in račke, kužek in muce. Tudi jaz jih imam
– majhne in velike, take na baterije, ki ob
primernem prijemu posnemajo glas njihovih živih
sorodnikov pri babici. Vedno več je ljudi, blagajne
vedno bolj cvili. Mlade družine, upokojenci in
brezposelni.

IZ CIKLA »RDEČI KUBUS«

V bližnjih podjetjih je prvo mirovanje, skozi vhod se vsujejo oblečeni v delovna oblačila – sendviči in sok, sendviči in pivo. Bolj lačni se napotijo v gostilno, ki po navadi sameva sredi mojega telesa. Majhni nakupi, mnogo nakupov, dovolj denarja. Tudi študenti so prišli, tisti, ki jih je k daljšemu spancu pregnala nočna zabava na drugem koncu mesta, danes bo jogurt in zelenjava. Po cigaretu bodo stopili na krožni avtobus, ki vsako uro stoji ob mojem boku in se odpeljali v študentski kampus, nato jih bo večer vrnil v najeto hišo sto metrov od tod. Tam prebivalci gojijo solato in zelje – ne maram jih in ne razumem. Saj so moje police polne dobrot. Nekateri menijo, da so polne pesticidov in težkih gnojil, še hujši trdijo, da težke kovine mojega paradižnika povzročajo raka. Hudobni so in ignorantski.

Po prvem navalu se moja notranjost prazni – je čas kosil in večina strank se izgubi v tihoto svojih

domov. Tisti, ki v meni bivajo po službeni
dolžnosti, se menjajo – jutranje zamenjajo
popoldanski. Sonce počasi tone in pridejo nove
množice – popoldansko-večerni nakupi. Dama
srednjih let ob vhodu priveže Fifija in se napoti v
trgovinico za domače živali. Pomlad je in njen
najdražji potrebuje ampule proti bolham, tudi
briketov primanjkuje in nameni mu najdražje – za
Fifija le najboljše. Pred izhodom se spomni na
moža – lump ima rad pivo – naj mu bo – šestorček
bo zadostoval za večer, ko Juventus premaga
Barco. Moja tla se lesketajo – marljive čistilke jih
gladijo, gladijo od jutra do večera – lahko bi
obedovali z njih in otroci radi prevračajo kozolce.

KOLEDAR

Vsak večer, ko se dela mrak,
gleda skozi okno in se pogovarja sama s seboj.
Njene besede krožijo v ustni votlini
kakor kosi neprežvečene hrane,
medtem ko večje pristajajo na žarečem planetu svetilke.
Neučakano jo vlečem za rob predpasnika,
dokler se ne obrne k meni in razpotezne ustnice
v komaj zaznavno krivuljo nasmeha.

Takrat vem, da me bo varovala, da bo zaklenila vrata,
da bo ob meni dokler ne zaspim.
A ponoči se zbujam in slišim njeno mrmranje,
ali pa je to kapljanje vode, udarjanje kazalcev,
štetje minute do prvih znakov dneva,
ko se stopala dotaknejo tal
in pričnejo drseti okoli vsakodnevnih opravil
kot konica svinčnika okoli datumov,
ki jih obkrožuje na koledarju:
dan, ko pripeljejo drva, ko pridejo mesarji,
ko je potrebno iti v trgovino,
kupiti darilo za vnukinjo,
ko čaka, da starost odplakne pomene besed,
da se številke razblinijo v zvezdni prah,

da položimo telo v trdno strukturo zemlje
in razbolela čeljust dokončno obmiruje.

Sedaj v sanjah lovim
podobe svojih prednic,
njihove glasove, ki kot genski zapis
potujejo skozi galaksije celic.
Vsakič, ko se jim približam,
se pod menoj odprejo tla
in padem v nerazpoznaven prostor vesolja.

LIDIJA POLAK

ZATO

zato

ker sem izgubila podplate

in luknje v vesolju so mi priča

da sem le hotela v zvezdo

z nasmehom

položiti drhtljaje svoje biti

zato

ker sem ob senco

ker ni sonca

padlo je za obzorje

tistega večera ko sem se namočila v resnico

zato

ker imam skodelico kave preveč

na mizi hotenja

duh se širi po prostoru

in vsakokrat sede

kot takrat

na kavč

in reče

z zlomom

pridi

in jaz le padem

vanj

in ne nazadnje zato

ker

ljubim

kot paprika ljubi pekoč občutek

užitka ko se raztaplja v ustih

lačnega

in medtem ko kisel dež dežuje na okna podstrešne sobe

včasih kaplja name

in me razžira do golega

zato

povem

zakaj

ker se bliža zima

in tipam za odejo

LARISA JAVERNIK

ZGODOVINA TVOJIH ROK

za M. Marmo

To, kar teče pod mojim oknom

niso nočni tramvaji.

To, kar skače pod mojo kožo

niso kabli mesta.

To, kar straši ponoči

je zgodovina tvojih rok.

Tvojih prstov.

Dotaknjen si.

Včasih.

Od ljudi.

Ki so narejeni

iz tebe.

Stkani

iz tebe,

iz tkiva tvojih

blazinic.

Odtaknjen si.

Včasih.

Od ljudi.

Zataknjen si

v žice dotikov

lomljivih

kot ivje na oknih

podzemne,

grobih

kot luske brazgotin

na mojem vratu.

Vpet si

v dolge zgodbe,

v druge roke,

v druge dihe.

Vdihe.

Dihaj.

Dih.

To.

Kar teče.

Pod mojim oknom.

Niso nočni tramvaji.

BORUT GOMBAČ

KJER KONČA SE

Črne črke

in

zrcalca, zroč a v

beli list pogleda, berejo

spomine

bralca, kjer

konča

se

abeceda

KRISTINA HOČEVAR

pošiljaš mi hiše in ljudi, velikosti prostorov
in delo tujcev. a si mali snob. cene otokov.

v tem ozvezdju,
hvalabogu,
tebi ne manjka ne prostora ne ljudi.

meni je ljudi vedno preveč, samo v petek zvečer
hočem preveč.

in sploh si vsi samo še nekaj pošiljamo, medtem ko dežju
nekdo načrtuje stolpce.

KLEMEN GODEC

ITAKA

bil je mož

in bila je drobnica

bela od sonca, vetra in soli

mož je ljubil svojo drobnico

vsako jutro jo je gnal na pašo

popoldne jo je napajal

dvakrat letno jo je strigel

in prečesal volno

polno tankega trnja

ki ga je na otoku prepolno

nekoč je igral na svoje piščali

ko je zvok obalnih ptic došel z vetrom

in prekinil melodijo

neznani starec je lezel iz čolna onkraj zaliva

nikoli več ga ni videl

naslednji dan je gnal na drugo stran otoka

in dlje kot običajno igral svoje piščali

ŽELJKO PEROVIĆ

DRUGI ČLOVEK (*še vedno v Njenem privetrju, danes je – ruj*)

dan se odpira v zaznavo Njenega
diha (zaneseni
sosedje pa navsezgodaj pripravljajo
rože za naslednjo pomlad in delajo
travo bolj zeleno) – se še vate
oglaša, se opira na tvoje brezimno,
še med živimi, še med mrtvimi, še
zvoki, vtkani v reči (se prekrivajo,
prelivajo, nekaj v tebi se zanaša nanje,
ko samevajo) za hip potihne veter,
potem spet naganja liste, in
kar z njimi teče, je glasba, ki si jo
davno nekje staknil, kot to ljubljeno
senco na rami, za dotik, ki sestavlja
svet za očmi, da lahko vstopaš vanj
(nekoč, ko si bil z njo visoko v sebi,
je rekla: kot da bi tam stal
nek drug človek, ti pa si jo že gnezdil
za svojimi vekami) tam nekje
se zdaj tudi zanjo bóči jutro

PRIDI

se spravljaš k branju, ti že z uvodnikom
pravijo, da bi lahko počasi razčesal svoj
besednjak in v reviji odkril revijo besed,
svobodnih, kot se le da – in
res prikapljajo stalnice/vzporednice pri-
diha, *pridi* (in me spridi, rečeš), ne vedoč,
kako bo zanetilo tvoje svetilo, jecljavec,
zdaj že več ne vidiš – nekakšna žuželka
brneč preiskuje žaluzije tvojega domovanja,
skozi odprta vrata balkona, na ozadju
iz sosednje strehe, raja roj mušic – ali pa
so delci davnih trenutkov, *pridi*, ki
izrisujejo prostor – in spet zgodba,
pridi (hm, *in prinesi mi rože* – obvisela
v času, si rečeš), zakaj si govoril
v pretekliku, bil bi rekel v predpretekliku
– pa vseeno ne bi pomagalo, še naprej
bi te mamila, gluhega,
s samo tebi slišnim glasom – *pridi*)

VONJ CIMETA

Raztrgani deli snega

Na strehah

Blatna ulica

Jutri bo dež

Topel čaj v skodelici

Vonj cimeta v sobi

Jabolčni zavitek

Imenoval si me Jabolko

Kot Dobro imenujemo razprostrto

Sljeme se zrcali v okenskih šipah

Tudi njega je Zora okopala z dežjem

Petek

Pred nami vikend

Ali bo prinesel počitek od raztrganih Sanj

Ne vem

S koraki Zlatih jabolk, mokri čevlji

Gazijo ulico

Vonj cimeta v sobi

Z Radia Nekdo čenča o Boljši, lažni Prihodnosti

Topel čaj v skodelici

Veš, gradim Gnezdo za ptico ki bo prišla s Pomladjo

Ne poznam konca Zgodbe ki jo berem

Niti tega, kakšen je,

Ne vprašam

Prevedel Peter Semolič

JURE KAPUN

MAJHEN ATOL

Kličite me Izak -

Zdaj se lahko samo še obračam
kot zmedena frnikola
vrtim vrtim v svoji osi.

Moj atol je čez noč vzelo
morje, zrno za zrnem peska
in v enem požirku še vse ostalo.

Samo drevesa še štrlijo
nad gladino, vedno bolj utrujeno
povešajo liste, v njihove korenine
jih školjke vlečejo v bisere.

Nato bodo samo še sonce
in oblaki in podoba človeka, obrnjeni v
popačeni gladini.

In samo še podoba človeka in luna,
morje naj me potisne skozi njeno luknjo,
ribe bodo poletele med zvezde

samo še to modrino moraš prestopiti

pazljivo se obrni samo še enkrat

In se pokliči Izak.

MARC DELOUZE

ŽIVLJENJEPIS

Rodil se je sredi množičnih grobišč,
uho, obkroženo s kriki sveta.

Oprijemlje se noči,
las noči.

V ustih žveči
nagniti sadež pozabljenega jezika.

Živel je v nepravem času
neko prešpricano življenje.

Gleda svoje korake,
ki so koraki njegove sence,
ki je ne bo nikoli prehitel,
niti zmotil reda stvari.

Ne bo šel dlje,
to je gotovo.

Njegova senca
ga boža brez rok.

Ubil se je

s sporočilom: Utihni!

Ubil je svoj glas.

Prava reč!

Onemel

vendarle ostaja pri življenju.

(Vsaj meni tako.)

V sodelovanju z avtorjem prevedla Vera Pejovič in Peter Semolič

MUNIAM ALFAKER

POZABLJENJE JE MAŠČEVANJE SPOMINA

Spomin je nekaj
kar je naredil
tisti ki nič ne dela

Hej, lepi dan!
Daj mi radost
ki ne bo postala
jutri
zgolj še en spomin

Po vsakem zmenku
izdelam
spomin nase
in spomin nate
Potem ju skrijem
v skrinjo spominov
v strahu
da te ne bi pozabil

Vsak ljubi božji dan
jemljem svoje spomine iz skrinje
drugega za drugim
Restavriram jih

čistim z njih
naslage
Bojim se
da bi zarjaveli
od pozabljenja

Nočem biti
na kraju
katerega spomini
mi ne dolgujejo
spomina

Ta žalost
pogoltno golta
moje spomine
Ne pušča mi
niti enega samcatega spomina
s katerim bi pozabljenje
lahko potolažilo svojo lakoto

Dolgo hodim
in se pogovarjam sam s sabo
Govorim o svojih spominih

o tistih ki se nikoli niso zgodili

Najlepše v meni

so moji spomini

nate

Iz hrvaščine prevedel Peter Semolič

BARDHYL MALIQI

AH, TI GOLOBI!

Kot bel oblak se spustijo golobi

in napolnijo majhen trg v mestu:

golobi, beli, beli, beli ...

sivi, modri, rdečkasti, pegasti

se spuščajo od povesod.

V kljunu imajo sonce, na krilih hrepenenje, v očesu morje,

na majhnih prsih celo mesto.

Golobi so se spustili in poselili trg.

Beli golobi,

glasniki miru, pismonoše ljubezni,

zaradi njih smo bolj človeški,

zaradi njih smo lepši,

zaradi njih smo boljši!

Ah, ti golobi,

ki plešejo v vrstah

pod krošnjami bukev, v senci oljk.

Zdi se, da od nas preganjajo vse hudo,

da krokarji ne krakajo več pod našimi strehami,

ampak najavljajo ljubezen ...

Beli golobi,

čisti kot ovratnik gimnazijke bluze,

kot ženinova srajca,
kot jutranje cvetje morske pene,
beli kot srce v pesnikovih prsih.

Ah, ti golobi,
ki grulijo kot dekleta iz Ekonomske šole
pri uri iz daktilografije,
ki vzletavajo iz klavirskih zvokov v Kulturnem domu,
ki sedijo navečer v očeh ljubezni,
ki vrejo iz jonijanskih krajin Juliete Kushtës,
da bi vztrepetala občutljiva duša poezije!

Blag veter piha
ob krhkem času ljubezni,
veter golobov,
ki prihaja z okna moje duše,
iz modrih jonskih metafor
in premerja nebo nad Sarando.
Povsod golobi, golobi, ki se spuščajo
kot frnikole solz z imaginarnih oken pogorele mestne knjižnice,
v intimnem pentagramu,
in postanejo pesem
in postanejo himna.

Modri golobi,
ki pljuskajo v solzne zenice,
ti grenki sadeži v težkem času,

golobi, povsod golobi,
kot bele lilije, kot cvetovi magnolije,
polnijo bolj kot ta trg, trg, ki je vzniknil v naših dušah!

Ah, ti golobi, ki pristajajo na naših krhkih ramah
in se sprehajajo po prostorih naroda,
sežganih kril, krvavih prsi –
Gjakovica in Paramythia!

Golobi, povsod golobi,
ki letijo v jatah,
kličejo, grulijo, plešejo v zraku;
pred njimi se
kot pred otroci iz vrtca
zaustavljajo avtomobili in pešci ...

Iz hrvaščine prevedel Peter Semolič

MOJI SKOPSKI PRIJATELJI

Takoj ko sem prišel, sem pozabil svoje ime.

Spal sem v sedmih različnih posteljah,
se vzpel na gorske vrhove,
namakal stopala v jezerih.

Govoril sem v štirih jezikih, ki jih ne poznam.

Porjavel sem v sončni pripeki,
se premrazil pod udarci toče.

Srečal sem ljudi, katerih imen se nisem nikoli naučil,
jedel in pil sem, kar so mi dali,
in poslušal njihove zgodbe in zgodbe o njihovih prednikih.

Vozil sem avte vseh mogočih oblik in barv.

Potem so me odpeljali na konec mesta.

Vprašal sem jih, kje sem, toda nihče mi ni odgovoril.

Prevedel Peter Semolič

JURE JAKOB

TOMAŽ PENGOV JE UMRL IN NJIVE SO TIHE

Poslušam pesem ovc. Veter piha
in skoz šumenje listja prihaja pesem ovc.
Iz ene smeri prihaja,
v vetru stojijo in se ne premaknejo.
Zemlja se vrti, dan se bliža koncu
in pesem ovc zagrinja tema.

Na pesem ovc posije luna,
na blejanje posije luna.
Potem ničesar ne slišim,
ležim v postelji, napol zaspim,
nič se ne zgane.

Nenadoma spet veter.
Kakšno poletje. Zapiha skoz odprto okno
in me zdrami.
Skoz okno visijo glave ovc
in me gledajo in blejajo,
in ne trenem, ne ustrašim se.

Zemlja se vrti, noč se bliža koncu,
ne bom več spal.
Čakam, da se ovce pomirijo,

potem pa nenadoma ptiči,
cele jate letajo čez njive,
jate ptičev, prave zavese,
kakšno poletje.

Dežuje.

Zdaj sem opazil,
mogoče je že prej.

Ovce so stisnjene v trop,
trop ovčjih gobcev vidim skoz okno,
čivkajo,
nič se ne zgane.

Slišim pesem.

JESENSKA DREVESA PO SOBAH

Ponoči v zgornjem mestu
po vlažnih spalnicah
iz razpokanega parketa poženejo kot baobab
ogromna družinska drevesa
z njihovih težkih vej plapolajo
črni prameni odrezanih las in
suhi listi družinskega prava
nihče ni buden
vsi spijo nekje pod koreninami
medtem ko se v deblih teh velikanov
kuha nova mestna jesen
in vse bi bilo suho če
ne bi iz krošenj po celo leto
kapljal dež kot star šampanjec
po starih tapetah, stvareh,
dežne kaplje udarjajo ob
velika zamazana ogledala
fotografijam na zidu se krivijo okviri
padejo, se zabijejo kot noži
v tla in s pišem osvobodijo izpite
obrazce navzdol po strmih ulicah
v senci na kupčkih listja trohnijo
pozabljena vedra in lopatke

čokolada

Prevedel Peter Semolič

BASEN

Bilo nas je precej – jaz, brat
in vse njegove bivše, zdajšnje
(kaj pa vem, katere ...).
Tam sem stala in one
so govorile, jokale, obžalovale,
zatrjevale ... Brat je zmedeno
hodil naokoli – od ene do druge
in me nekaj spraševal ... jaz pa
se nisem spomnila ničesar drugega
kot: »Lej, take smo ženske!«
Ogorčena nad sabo, ker nisem več
vedela na čigavi strani sem (kot
da bi jo morala izbrati) ali s kom
naj se zdaj identificiram (ker stroka
pravi, da gre zgolj za to...), sem
zapustila prizorišče in na svoji poti
srečala starejšega moža, ki mu je
jezik dobessedno – bingljjal
z nekakšnega plastičnega nastavka;
kot so nameščeni baloni v McDonaldsu
ali na onih prenosnih rojstnodnevnih
zabavah ... Potem pa se mu je jezik
začel napihovati kot slabo razvita žaba,

dokler ni začel poskakovati, na kar je
nenadno počil – ostanek pa se je
spremenil – najprej v kravji jezik,
nato v pasjega, volčjega ... dokler ga
ni povsem prekrila trda dlaka in je
z njim opletal, kot da bi mi hotel nekaj reči
in ne vem zakaj, a v trenutku sem se zbala
za svoji nogi ... Nato pa je prišla
medicinska sestra, vzela nož in mi pričela
rezati odmrlo kožo z dna stopal.
Bilo mi je kot babici, ki je potrebna
dodatne oskrbe na domu – stokala sem,
kot bi mi rezala v samo meso, v tkivo;
v resnici me ni nič bolelo, a zdelo se mi je
»primerno vlogi«, ki mi je nekako »dodeljena«.
Po krajšem premisleku pa sem vendarle
sklenila, da več ne vstopam v tuja življenja.

ERNAD OSMIĆ

NEVER FORGET

V naši hiši obstaja soba,
ki smo jo vsi pozabili.
Vsak dan gremo mimo vrat,
a jih ne odpremo:
puščamo jih vnemar.

Ko mama pomiva okna v hiši,
nikoli ne pomije oken v tej sobi,
kajti vsi smo pozabili na to sobo.

Včasih, ko ponoči vstanem
in grem mimo vrat te sobe,
se mi zazdi, da slišim praskanje in
tenki človeški dih,
ki prihaja skozi ključavnico.

Kot otrok sem se
navadno ustrašil zvokov iz sobe.
Povedal sem staršema za njih,
a sta se samo smejala.

Ko grem danes mimo sobe
in slišim iz nje prav takšne zvoke,

me ni več strah –
samo pozabim jih.

Prevedel Peter Semolič

OBTEŽITEV

drugače je seveda se ne moremo vsi strinjati da se ta čas premika
samo proti izhodu drugače je sonce se skriva ob polnih smetiščih
matere so živčne razvaline in otroke barvajo na živo zeleno da jih ne bi
izgubile drugače je ko se voziš z vlakom in gledaš pokrajino
vseh teh milijon hiš z drugačno barvo fasade in vsaka z drugo vrsto
lončnic na oknih drugače je ponavadi si se lahko mirno slekel in
nadel drugo kožo sedaj je vse opremljeno s kodami ne moreš premakniti
niti ene dlake da ne bi bil sneman drugače je drevje se transformira v novo
vojsko ki bo znala odganjati ljudi ko se bodo hoteli zateči gozdovi niso več
tako zelo naivni kot nekoč drugače je alkohol je zavzel pozicijo edinega
mediatorja takole naenkrat brez sledi samo še tenko ječimo

drugače je

okupirani smo

od znotraj

MAŠINA NOTRANJEGA TELESA

ko se dva dvojca človeških oči dovolj
dolgo zreta da vidita skozi teksturo teles
ves strah še nedolžen in primaren
se lahko konča čas in prične zadnje
odštevanje do popolnega nič
verjetno se veliko pomembnih stvari
zgodí v nepopolni premici med
možnostjo in željo gotovo je eno
želve ne morejo ljubiti skozi oklep
lahko pa rešijo svet ki obupano hrsa
po zavetju simbioze se tako vrstijo
od primera do primera gozd diha
osamljenost gradovi tulijo od notranjega
hladu vlakovne kompozicije trepetajo
nad površjem zemlje dva dvojca oči
še vedno mirno raziskujeta teksturo
okrasja vek pod razrahljanim človekom

dihamo počasneje a precej odločneje

MILOŠ ĐURĐEVIĆ

REVŠČINA, ZDAJ, TUKAJ

*»l'oro del giorno,
risvegliando l'odore dei rifiuti«*
P. P. Pasolini

revščina je pusta, prazna
pravi Bei Dao, kot zmaga,
obup, izdaja, gnus in zgodovina,
saj ostanejo bi dodal medtem ko

na ulici opazujem prozorno belo
starko v roki nosi belo
plastično posodo v njej bele
neprižgane sveče premika se

skozi sredino avgusta drsi vse bliže
novemu začetku novembra
najbližje so ji mrtvi hodi
od mrtvih do mrtvih pridušeno

kot vlažno in utrujeno
mrmranje glasov delavcev in
hrumenje motorjev v zgodnjem jutru
po prazniku kot smeti

nošene z vetrom še dolgo po
večerji po praznih parkiriščih
v trepetu ulične razsvetljave
razredčene svetlobe ki se bo

vsak hip utrnila ugasne se
v vreli avgustovski noči
plamenček uboštvu revščina
ki raste in golta njene

plitke razrasle korenine
lepi se za podplate se nabira
okoli vhodov v zgradbe strjuje se
in zatika za kolesa

avtomobilov zavira
tramvaje odide
za vogal brez naglice da
ne bi opazili

votel tovor praznih
steklenic navlako na biciklu
izgine in se prikaže ko se
skozi poletno noč cedi

pritajeno škripanje kašlja

v soseski medtem ko oblaki
umazanega papirja zastirajo
tenko ploščico meseca

Prevedel Peter Semolič

VSILJENO STANJE

Hočejo, da verjamemo, da dnevi, ki jih živimo, zadostujejo za življenje. Pogosto se med časom in človeškimi odkritji naučimo poleteti do stvari, ki ne obstajajo. In ponoči sredi nemirnega dihanja z odprtimi očmi v popolni tišini iščemo ...

Pozni zimski večer brez dežja in vetra. Strašljiva mirnost in redke postave so le prividi. Globoko v mraku nespeče noči se teža mojega telesa bori s hladom od zunaj in ledenim vetrom pozabljenega letnega časa.

Okoli tega vsiljenega stanja oddaljene luči umrejo v senci temnega hriba ...

Rojstvo? Odsotnost? Življenje, ki mineva. Nočna pokrajina me hipnotizira, me pritegne in popelje proti trepetavim lučem, tako znanim in tako tujim.

Pogledam okoli sebe, pokrijem si telo, zledenelo srce in sanjam:

Sanjam, da zbiram svetleče črepinje stekla, podobne vrhovom dreves, ki se svetijo v mesečini. Zaradi svoje počasnosti pozabim na steklo, ki sem ga pobrala vsakič, ko sem šla mimo vodnjaka, kjer je voda skrita pod lesketom mesečine, kot se skriva ženska za prosojnostjo svojih oči.

Približam ... približam roke, posrebrene od steklenega prahu in ga povabim, da prodre skozi ekran moje kože v lunini svetlobi neke noči, ko te ni tukaj.

KERRY SHAWN KEYS

TOMAŽ ŠALAMUN JE POŠAST

za Maestra in dragega prijatelja

Tomaž Šalamun je v sanjah pojedel Jeffreyja Dahmera

in z Larryjem Levisom in Thomom Gunnom vozil motor z bočno prikolico po Iowi.

Poročil se je z Maruško v steklenici mleka.

Učil nenaučljivo,

ko se je razgaljen prikazal znotraj sendviča.

Po francosko je poljubil Warholovo Mona Liso

in ukradel njene brke za lasuljo.

Njegov oče je bil hemafrodit s kraškega roba

in njegova mama Striček Sam.

Jedel je pepel z ruševin

World Trade Centra

in ga potem posral po slovenskih gozdovih.

Preveč se je smejal in nasmihal se je otrokom.

Razkazoval prgišče zapletenih želja,

ko je pokončno stopal vzdolž Gangesa, oblečen v sari.

Tomaž Šalamun s črno kravato v svojem grobu.

Senca Tomaža Šalamuna plava

skozi ljubljanska ogledala.

Kako lahko kdo pogreša tega vsevednega maga,

ko pa je povsod pod našimi podplati.

Pošljite njegov duh v Kuhinjo po chipotle in flamenko.

Nazdravite z belim vinom njegovim bleščečim očalom!

Toda ne povijajte ga, ne molite zanj.

Tomaž Šalamun je že ozvezdje.

Na hrbtu delfina jaha v Nebesih.

Prevedel Peter Semolič

MENSUR ĆATIĆ

OPOLDANSKI MESEC

ravno ko pomislim

da nič nima smisla

se moj pes zagleda v nebo

kot da je v zgodnjem popoldnevu zagledal mesec

in takoj ko pomislim da mesec

zgodaj popoldne nima nikakršnega smisla

si zaželim še malo ogledati ta svet

v katerem moj pes na isti način gleda mene

in mesec ki včasih vzide zgodaj popoldne

Prevedla Katja Kuštrin

PEYCHO KANEV

ADAGIO

Jutro je prineslo zimo in drevesa so bila
pobeljena kot v sanjah odvisnika.
Vse kar lahko počnem v tej belini
je, da mislim na črne stvari:
krokarje, kavo in na trenutno notranjost moje glave,
kjer mi misli tekajo kot mravlje.
In ko bo sonce vzšlo, si bom nadel sončna očala
in počakal na noč.

Moj pisalni stroj šklepeta kot zobje
blazneža. Tipke z vsakim udarcem odgriznejo
delček beline.
Končno pride tema.
Elektrike ni bilo, sveče so
pogorele do konca, zato sem vzel papir
iz pisalnega stroja in ga prižgal z vžigalico.
V trenutku je zgorel, a za hip je osvetlil sobo
in črne obraze za okni.

Iz angleščine prevedla Katja Kuštrin

ANTON SAEFKOV

Me je zgrabil orel za vrat in odnesel v puščavo.

Je bil to Niklaus tam za vogalom? je kaplje štel

Je nujna hitrost in pol vidiš posledice

so one igrale zastonj

Bile so to polne škatle z martinčki

z alergijami pristajali na odstavnih pasovih.

S trobentami žugali s pasjanso dušili.

Naju je Nemec odpeljal. Bosi v okvari.

Mi je osmico zbito v prazno. Ne bodo iglavci krivi.

Ne bo amazona spralo. Ker sem zdravnik

si jemljem ogledalo. Ker rišem kroge,

s kazalci zunaj spirale

z njim brali, s tisto nekoč izbrano

z njegovimi brki, ki jih nikdar ni mel

z otroci, ki jih je trgal z vezi

s tistimi pesmimi, ki jih ni mogel pustiti za sabo

221, 35, Oslo, pepelnik in kot, bom prosil kasneje

spet kdo bo to bral

spet jaz in, ker sem od brata ime, še oče

z nahoblano ograjo s tistim bregom

ugaša projekcija za vekami nesrečnega

spomina. Skoraj modre zadeve.

Z novimi znaki za ušesi

z navidezno dimenzijo čistoče

Skoraj modre perverzije. Na poti.

S težavami. S sprejemi in vrati.

Z nečim, kar pozabiš na postaji.

Kjer je predigra in kjer so zabave.

Njihove sove na štangah obračajo svetove.

Je vilice zvilo v rogovje. Je iskrenost snelo

s tečajev in tenko zvenelo januarja,

prvi dotik z naslednjim rokom.

Z negibom odpelo lasnico.

Z naslednjim zamahnilo na ramo.

VSI RABIMO SONČKA

ta je prej že krvavel
in si mu odsekal glavo

odpri gomolje in luči
odpri zadke hroščkom
ki so jih pustili na obali
odpri poletne scene odpri poti
tovarne z digitalno sapo
nova mesta za bolj perverzne
med nami odpri to
časovno kapsulo našopaj
pojočo travco

odpri rahitične sklepe
mornarjev v querrelu
fassbinder total
brad davis geil
odpri to pedrstvo in ga
napolni z zeliščnim maslom
novi svet še ne ve kako
bi se ločil od starega
ne veš kam bi z njegovo
krvjo ker si mu jo tolikokrat
puščal da je parket dvignilo

in stopiš v valove ko vstaneš

in zajameš v gibanje in tok

ko si vežeš čevlje ko sesaš

sesaš zvezde in ježke in kumare

morske kumare morske ježke

ki se jim da odpret lupino

njihove bodice v mojem konjskem očesu

moje zlo naprodaj

moje polomljeno rogovje

MLADEN BLAŽEVIĆ

PRAVI LJUDJE

Čukči sebe imenujejo »pravi ljudje«

Medtem ko za nas nimajo imena

Nekoč so lovili kite

Rezali so jim plavuti in jih metali v morje

Da bi se ponovno rodili

Njihovi predniki na otoku Itigran v Tihem oceanu

So zabili kitja rebra v zemljo

Obložili so jih s ploščatim kamenjem

Razvrstili kitje lobanje tako

Da so gledale na morje

Iz očesnih votlin zdaj poganja trava

Čukči se ne spomnijo zakaj

O tem ni sledi v izročilu

V pesmih

Tudi mi ki nismo »pravi ljudje«

Se ne spominjamo

Zakaj smo sejali kamnite cvetove po gomilah kosti

Prižigali večne ognje na vrhovih hribov

Razcvetelemu betonu odpadajo cvetni lističi

In železna okostja sršijo

Simboli radi menjajo obleko

Zidali bomo

Namesto da bi pozabili

Kot so pozabili pravi ljudje

Prevedla Katja Kuštrin in Peter Semolič

BORIS MARIĆ

ONEIROLOGIJA

V noč zavite, izčrpane napake

Nekoristne ležijo v višini glave

Nečimrne in pretežke

Da se ne bi še naprej

Rojevale iz bolečine

Tudi mir rumene sveče

Na bližnji mizi

Obsije le to, kar je vidno

Človek spi in sramežljivo sanjari

O neki drugi, udobnejši preteklosti

Prevedel Peter Semolič

PETER REZMAN

ZIDANI MOST

Tako preprosto nenazadnje tudi ni, prestopati iz ene ljubezni v drugo. Ljubezen je v srcu in vedno ena sama in vedno enaka. Srce pa ni takšno, kot Zidani

most, kamor prihaja veliko vlakov iz treh smeri in je možno prestopati po mili volji in odhajati v tri različne smeri. Kri je samo ena in ista in kroži

skozi eno srce. V tem je bistvo stvari. Oboki kamnitega mostu se pnejo visoko nad reko. Niso iz gladkih mišic. Kamniti most je iz kamna.

Čeprav okoli mostu nenehno drsijo plazovi in poti nad Zidanim mostom izginjajo kot za šalo, je ta čvrst. Skrit v soteski in varen pred letalskimi

napadi in izlivi ljubezni pod kamnitimi oboki in nekatere pravijo, da imam kamen namesto srca.

LOSOSI

Hotel sem napisati pesem o življenju, o njegovi kratkosti, ki se je ne zavedamo, o naših smešnih naporih, da bi v njem nekaj dosegli, o vzponih in padcih, ki so rezultat tega. Hotel sem napisati pesem o smrti, o poti k njej, o njeni neizogibnosti. O tem, da za življenje še najbolj drži tista puhlica, ki jo vlačijo po jeziki vsi kvazirazsvetljenci, poraženci ali organizatorji tekmovanj: Da je pot pomembna in ne cilj. In ko sem iskal izvirne podobe, drzne metafore, ki bi dvignile mojo pesem nad neštete ostale, ki so nastale na to temo. Sem naletel na najbolj izvirno, učinkovito in tako rekoč prvo pesem na to temo sploh. Zato jo navajam v celoti:

Losos živi tako v sladkih kot slanih vodah in je neutruden popotnik. Ko si nabere precejšnje zaloge maščobe in spolno dozori, začuti, da prihaja čas za ploditev, in zapusti morje. Odpravi se proti izlivu reke, v kateri se je izvalil, in nadaljuje pot do izvira, kjer je ledeno hladna voda bogata s hrano. Preden prispe do kraja drstenja, mora prepotovati na stotine kilometrov in premagati številne ovire – slapove, brzice, pregrade – in pri tem izgubi tretjino telesne teže ter spremeni svojo barvo iz srebrno sive v rdečo. Zaradi hude izčrpanosti organizma lososi po drstenju poginejo ali postanejo lahek plen za ribe, ptiče in sesalce. (Moja velika knjiga o živalih: str. 86)

SONET O STARANJU

Ostajam jaz, a vendar nisem isti.

V meni se borita dva svetova:

v prvem Cezar dol obrača palec,

v drugem nor pogan kriči: »Obnova!«

Opuščam verz in tiste drobne rime,

ki nizajo odsev sveta v lepoto.

Postajam star, pijan, puščoben, siv ...

V srcu strt – hvaležen za slepoto!

In zdaj vas gledam, šahovske figure:

kar čakate, da vas premakne roka,

ki tiho šteje vaše prazne ure!

In vem, da mi ne more biti huje,

kot takrat, ko v sebi zrem otroka,

ki se stara iz neznane nuje.

KOMUNIST

Ko ti je Španec podaljšal ritnico,
da je segala v prostor in čez,
si se zamehuril v olje, rdečkar!

Ko je Rdeči oktober
vodenel v tvojih spiralah,
si dihal po ribje!
Kalinka ti je sedela v ušesih
in delavci so se veličastno svitali
za nizkimi ruskimi holmi.

Sanjal si Kapital
in govoril o materi,
ki je (vprežena v jeklene sani)
lajala nekje daleč,
tam v sivobradi Sibiriji.

Brstelo je drevje
in le mrtvo cvetje
je v St. Petersburgu
zadnjič zvonilo avemarijo.

Toda glej!
Zalotili so te v minevanju
in odveč je misel, da si spal,

ko je Rdeča armada
klala ohole Germane.

Če pa še vedno sanjaš
uganko o Viljemu Tellu,
te v zasmrtju
mojega zgodovinskega spomina
čakajo umetni nageljni
in stisnjena pest,
ki mi je zrasla
iz nizkega slovanskega čela.

RANE V GENIZI

V hebrejščini genizah pomeni »shranjeno«

In je lahko prostor v sinagogi

Kjer odlagajo odslužene Tore in svete knjige

In je lahko kraj na pokopališču

Kjer pokopavajo neberljive knjige

Saj bi v njih vseeno

O vseeno

Lahko bilo zapisano božje ime

Vem za božanskost ki se navdihuje

S kroglo

Z njeno minljivostjo

Tisti ki je napisal knjigo jo je poimenoval La Commedia

Torej samo komedija

Bil je temeljit in natančen in sezidal je 14.000 vrstic

V tercinah

Med 1308. in 1321.

A delo je bilo objavljeno šele 1472. v Folignu

Pod naslovom La Commedia

Govori o Veliki noči iz 1300. in poti na kateri

Je bil vodič najprej Vergilius Publius Maro

Skozi Inferno in Purgatorio

Nato pa še Beatrice skozi Raj

Pridevnik »božanska« je dodan šele 1555.

S strani Boccaccia

Ki je dodal tudi svoj tekst »V Dantejevo slavo«

Zadnja beseda vseh spevov je – zvezde, stelle

Škofijsko semenišče Lavovi pri Kotorju

Frančiškansko

Se je odločilo da bo v letu 1910

Objavilo prevod La Devine Commedie Danteja Aligherija

Tega velikonočnega popotnika iz 1300.

Frančiškanski bratje so se 1909. tudi odločili da se

Pridevnik »božanska« ne more uporabljati kar tako

Da božansko ne sme drhteti ob vsaki besedi

Privrženci asiškega ptičjega sogovornika

So se dogovorili

Da komedija nikakor ne more biti božanska

Tako so v Kotorju 1910. v lastni izdaji

Škofijskega semenišča

Natisnili v prevodu Frana Ticića Uccelinija

Dantejevo LA DEVINO COMMEDIO kot – ČUDOVITO IGRO

Skozi genize steče napetost

Kot ko samostalnikom ob samoizgovorjanju poči himen

(Čudovita igra, Dante Alighieri

Škofijsko semenišče Lavovi, Kotor

Format 25 krat 17 cm trda vezava število strani 594

350,00 kun

Antikvariat, Preradovićeve 5, Zagreb)

Eden izvodov ČUDOVITE IGRE

Je bil shranjen v antikvariatu neznanega

Knjigarnarja v Sarajevu

Sodeč po lastnikovih insignijah na prvi strani

Žigih in pečatih

Je bila knjiga z Dantejevimi tercinami kasneje

V zasebni knjižnici slikarja Ivana Tabakovića

Junija 1993 na bojišču pri Gradačcu

Kjer je bila tudi Mestna brigada iz Prijedora s profesorji in slikarji

In igralci

Jo je na pogorišču pod ruševinami župnijske cerkve

Donjih Ledenic

Ponovno našel Veso Sovilj

Kaže mi knjigo jo obrača

Dantejeva La Divina Commedia v izdaji Škofijskega semenišča Lavovi

Preluknjana s puškino kroglo

Točno po sredini s skoraj matematično natančnostjo

Lahko sva se gledala skozi Danteja

Zadnja beseda vseh spevov je – zvezde, stelle

Potem Sovilj razpre platnice

Prikaže se originalno tiskano vgravirano posvetilo:

»Posvečeno slogi in ljubezni med Hrvati in Srbi,

Istojezičnimi in krvnimi brati!

Kotor, 1910.«

Krogla je šla skozi

Pekel Vice Raj

Posvetilo natisnjeno na strani

Dantejevo ime

In odšla

Neprevedena neprevedljiva

Knjigi in cevi skozi kateri je zdrvela

Krogla je ranila genizo

Dobesedno prevedla božansko neizrekljivost v – prazno komedijo

S slikarjem se gledava skozi Danteja

Blatnih škornjev

Že neberljiva mrtva resna

Prevedel Peter Semolič

METANJE ŽABICE

Na poletni dan smo se sprehodili po poti,
kjer danes stoji kamp in kjer turisti
puščajo sledi in teptajo naše stopinje.
Obstali smo ob reki. Naša telesa so okamnela
na njenem bregu, polnem mrtvega
življenja. Kamni, sivi, beli, prelivajočih se barv
so se nam zajedali v stopala. Korak se je
lomil nad njimi, vendar se kot pesem prelival
iz giba v gib. Že John Keats je napisal:
»Poezija zemlje ni nikoli mrtva.« Tisti
dan sem z roko na pol presekala svoj prvi
kamen. Brez bolečine sem ga razpolovila –
uničila mrtvo v sebi. Kot bi gledala
film Karate Kid. Pa čeprav ga takrat še
nisem videla. Mogoče bo del te kamnite
smrti, ki je rodila življenje, artefakt
za nekoga, ki bo po naključju obstal na
tem mestu in ki ga bo reka prinesla s
svojimi brzicami in valovi. Mogoče bom za
tistega hominid, ki je takrat izdelal pestenj,ak,
in bo zdaj moral kopati po sebi.
Sedim na peščeni podlagi ob Bohinjskem jezeru.
Iščem ustrezno oblikovan kamen, tak, ki bo lahko

na tankem filmu vode potoval po gladini, rahlo
vzvalovani. Vržem ploščat kamen. Val
pred kamnom povzroči, da kamen odskoči.

JAKA ŽELEZNIKAR

DREVO

v tebi

nenadoma

zraste iz nikjer

v povsod,

zvok je, to drevo,

popolnoma tiho

in negibno

KOZAREC PIVA

Za popolni umor ne rabiš razlogov, je rekel,
popolni umor potrebuje samo popolni objekt,
tako kot je bilo to v Auschwitzu.
Seveda ne v krematorijih, ampak
kasneje, ko smo končali z delom.
Utihnil je, strmел v peno vrh piva
in naredil požirek.

Popolni umor je ljubezen, je rekel.
Popolni umor ne zahteva nikakršne popolnosti,
samo to, da se predaš,
kolikor se lahko.
Celo spomin na močno stiskanje vratu
je večen. Celo tuljenje, ob katerem so mi vzdrhtele roke,
celo scanje, ki je padalo kot milost po že mrzlem mesu,
celo peta, ki priklіče še eno večnost,
celo tišina, je rekel,
strmeč v pivsko peno.

Res je, tudi solidna služba
marsikaj reši, toda
popolni umor ne izgubi niti
kapljice,

kot je ne izgubijo otrokove ustnice, je razložil,
pesek in pena,
ti,
ki poslušaš,
piješ in poslušaš.

V sodelovanju z avtorjem iz angleščine prevedel Peter Semolič

KAKO OSTATI MIRNA

Mrak je pravkar legel na sneg in ga mehko pokril.

Sneg je nocoj temnel počasi,
svetlikajoči se snežni kristali
so trumoma odhajali spat v sonce.

V takšnih trenutkih vem,
kaj je treba za vselej pustiti pri miru.
Zasneženo za vse čase naj mirno spi
v zaledenelih območjih srca.

Ženska lahko pozabi, če hoče.
Lahko zjutraj vstane in je nov dan.
Ženska ve, da je vsako pomlad
treba preslišati tisti tihi poziv iz globin.

Ženska lahko svoje *edino* življenje prebije
tako, če je le dovolj močna in vztrajna
v svoji gluhosti. Lahko se sprijazni.
Lahko se sprijazni celo s tem, da se je sprijaznila.

Mirna in srečna lahko ostane, če je dovolj krotka.
Ukroti jo denimo spoznanje,
da silnih zvezd na rodovitnem nočnem nebu

itak z ničemer ni mogoče ganiti.

In da je ob vseh oblikah neljubezni,

kakršna koli oblika ljubezni milost.

Pa naj se zbudi ali le globoko zamrznjena spi,

v tem svetu ali kakšni drugi obliki bivanja.

MAJA VIDMAR

TRENUTKI VESELJA

V sanjah sem kradla

nakit in ga jedla.

Budna sem se popoldan,

ko je bilo sonce poševno,

postavljala med kristalni

lestenec in zid, da bi

prestregla mavrico.

To so bili redki trenutki

mojega veselja.

Ob svoji smrti se

nameravam razživeti.

Užaloščeni lahko

pričujejo nenavadne

pojave. Nekaj v zvezi

s poskakovanjem, cviljenjem

in malimi predmeti.

Veseli me gledati

ta film.

VERONIKA DINTINJANA

naliv svetlobe po nevihti

cestišče je zgladila voda

diši po ozonu, še hip

in mesto se bo pognalo v tek

ANDRAŽ POLIČ

TUJEC V DOMAČEM MESTU

Nafta, prijatelj, je tvoje zlato, ki teče
po grlu kot južnjaška uteha za barske pijavke.

Nigerija v objektivu. In metki v dežju.
Hotelska soba je ostanek bordelsko rdečih sanj.

Ko angeli sperejo šminko,
je samota glavobol v starem ogledalu.

Sobota v Vesolju je enaka ponedeljku –
omizje je pasijansa pivske pene.

Veter odnese jesensko listje,
ko Lui ugasne luči na razstavi:

vsi popiti tankerji so nasedli na trezni obali –
sonce raztrga platno kot nož skozi torto.

Zabava za rojstni dan je iz minulega tisočletja.
V roko ti stisnem golo resnico:

hlapimo proti večnosti
kot zimska luža v izpraznjenem mestu.

BREZPREDMETNI ZAPISI PREDMETNOSTI (Za FILOZOFE ... IN ROKE)

Dvignil je roko in rekel: »To je roka«.

In prišla je revolucija in ljudje so

vzklikali njegovo ime, polno podaljškov

in Wittgensteincev, ki so zatrdili, da to

ne dokazuje ničesar. Da gre samo za svet.

Za preplet majhnih delčkov in teorija

relativnosti je že itak uničila Boga, dokončno,

če je slučajno še kdo verjel vanj po kriminalni

sceni iz Rusije. Roka pa je še zmeraj tu.

In če sanjam, sem in če me vara, sem.

Sem v svetu, ki sem ga zgradila okoli

svoje roke. In *To je roka!* brezsrčno kričim

po parkih, če me pa kdo vpraša, kaj

za vruga počnem, lahko še vedno rečem:

»Filozofija. In vidiš: Vem, da je to drevo.«

JUŠ ŠKRABAN

Kot semafor se vztrajno leviš in tuliš
svoj tihi spev v noč.
Ni dan tisti, ki razkrinka spontana
samognetenja in upogibanja pravilom –
so metamorfoze prastrahu izgube
da brez omaganja menjavamo baterije
tem večnim strojem proizvodjanja
mehanizmov našega delovanja.
Bolj ko te prekriva megla bolj
želim pronicati v tvojo sredino
z zavzetostjo, norostjo, s katero že od rojstva
silimo nazaj v maternico.
Uspe mi le, če brez krikov na pomoč
vztrajam stran od belih pen obale
in pustim najino dinamiko
da kot neplavajoči otrok okusi
svoj prvi, drugi val.

LUKA BAUMAN

Barve so,
ampak niso.

Gledam zeleno polje.

Kolebam med hišo

in domom.

Vidim smreke, ki rastejo,

rastejo v barvno nebo.

Tja gor Zemlja hlapi.

So, ampak niso.

Poleti meglijo um,

potlej izginejo.

Vendar v temi smo.

Drugačni. A smo.

ELIS BEKTAŠ

NOVČIČI

ko premetavajo mandeljne po rokah
se otroci privajajo na posedovanje

mandeljni, vi drobni novčiči narave!

od vas najbrž prihaja
tista zastrašujoča primerjava
ki jo naslavlajo na oči lepih žensk

mandeljni, vi drobni novčiči narave!
enkrat si bom, tako kot v otroštvu,
spet napolnil z vami žepe,
odkupil tisto, po čemer hrepenim
in se malomarno odpravil na jug
pustil bom vse svoje bolezni
kateremu od sosedov v hrambo

Prevedel Peter Semolič

TONJA JELEN

KAFKI

Kurjač greje pot,
vem, na tisti točki je Kafkino mesto.
Zrem v okna in izustim krik.
Koliko prodornosti mi sili v oči ...
Otrok kapitala se vsako jutro usede na vlak.
In ko nekega dne noče vstati, jim v oči meče raztrgano
Preobrazbo.
Spet pretiravaš, mu pravijo.
On pa želi drugačen konec Gregorja Samse.
Zato gre v krematorij.
Sežge vse dolgoletne vozne rede
in si kupi obledelega Marksa.

JAZ SEM DANES TAKŠNA. ALI NOTRANJI MISTICIZEM.

Treba bi bilo dan v sebi nositi dlje. In znati molčati pod morjem snežink, ki nas topijo vase. Ko se nam vsaka posebej stali v srce: *jaz sem danes takšna*. Treba bi bilo obtičati v zelenem. Reševati svoje morfologije. Biti večkrat nereligiozno smešen. In brez strahu. Ob samem sebi. Produktivno preusmeriti notranji misticizem v svet, ki hoče misliti v odlomkih. Oblikovati iz porcelana nezlomljive poglede. Se od nekoga posloviti veliko prepozno. Zamrmrati jutranje zarje. Ostati zmrznjeni ob glasbi za duševne bolnike. Poglobiti svoje brezglasne fluide ob štirih zjutraj. Treba bi bilo priklicati smiselnost sveta iz nekih sanj. Se nikoli ne vprašati o neulovljivih srečanjih z lastnim sabo. Ali o posrkanem čaju, ki odpravlja zgodovino in čas. Treba bi bilo odplaviti Homerska vprašanja. Prestopiti mejo zakona in jo odnesti drugam. Ugotoviti, kateri barvi smo najbolj všeč. Kateri pridevnik nam najraje visi iz žepa. Katera stopnja vzkipljivosti je ravno pravšnja, da razparamo nos. S hrupom ciganov, konjarjev in Vaclava Havla. Treba bi bilo vatasti zamolk spariti z okorelim svetom. In ja, nositi v sebi noč veliko redkeje.

AGNIESZKA BĘDKOWSKA-KOPCZYK

TVOJE SLIKE – MOJE BESEDE

za Klaro

tvoji islandski vulkani
za vse moje auschwitze
in bosne

tvoj list
za vse moje haikuje

tvoj beli prostor
na tihožitju s podpisom
za vsa moja ozadja

imaš prav
da ne ubogaš
mojih nasvetov
in jih pustiš
nedoslikane.

Prevedla Agnieszka Będkowska-Kopczyk

Kratke biografije avtorjev

A

Alja Adam (1976) je slovenska pesnica, literarna teoretičarka, predavateljica in pravljíčarka, živi v Ljubljani

Noria Adel (1980) je alžirska pesnica, fotografinja in vizualna umetnica, živi v kraju Halle an der Saale v Nemčiji (<http://noriadel.com>)

Muniam Alfaker (1953) je iraški pesnik, živi v Københavnu

B

Esad Babačić (1965) je slovenski pesnik, pisatelj, novinar in pevec skupine *Via Ofenziva*, živi v Ljubljani (<http://www.esadbabacic.si>)

Luka Bauman (1995) je slovenski pesnik, živi v Mariboru

Agnieszka Będkowska-Kopczyk (1972) je poljska pesnica, jezikoslovka in prevajalka slovenske literature v poljščino, živi v Gradcu

Dani Bedrač (1954) je slovenski pesnik in kantavtor, živi v Celju (<http://bedrun.blog.sirol.net>)

Elis Bektaš (1970) je bosansko-hercegovski pesnik in pisatelj, živi v Trebinju

Mladen Blažević (1969) je hrvaški pesnik in pisatelj, urednik časopisa *Slijepi putnik*, živi v bližini Vižinade

Alen Brabec (1972) je hrvaški pesnik in pisatelj, urednik revije *Književnost uživo* (<http://knjizevnostuzivo.org>), živi na Reki (<http://precrtan.blogspot.com>)

C

Darko Cvijetić (1968) je bosansko-hercegovski pesnik, pisatelj, režiser in igralec, živi v Prijedoru (<http://darkocvijetic.blogspot.com>)

Ć

Mensur Ćatić (1959) je bosansko-hercegovski pesnik, živi v Visokem

D

Marc Delouze je francoski pesnik in performer, ustanovitelj in vodja več pesniških festivalov, živi v Parizu

Veronika Dintinjana (1977) je slovenska pesnica in prevajalka, sovoditeljica *Mladih rim*, živi v Ljubljani

Miloš Djurdjević (1961) je hrvaški pesnik, esejist, literarni kritik in prevajalec ter urednik hrvaške domene na *Poetry International Web*, s sedežem v Rotterdamu (<http://www.poetryinternationalweb.net>), živi v Zagrebu

Patricija Dodič (1969) je slovenska pesnica, urednica, ilustratorka in organizatorica kulturno-umetniško-literarnih večerov, živi v Ilirski Bistrici

Sandra Džananović Bakaj (1967) je bosansko-hercegovska pesnica ter socialna pedagoginja, živi v Brisbaneu (<https://www.smashwords.com/profile/view/sandra10>)

F

Ivo Frbčar (1949) je slovenski pesnik, pisatelj, slikar, fotograf in urednik, živi na Ilovi Gori

G

Klemen Godec (1987) je slovenski pesnik, živi na robu Ljubljanskega barja

Borut Gombač (1962) je slovenski pesnik, dramatik in pisatelj ter pisec besedil za songe, živi v Mariboru

H

Andrej Hočevar (1980) je slovenski pesnik, kritik, esejist in urednik, glavni urednik knjižne zbirke *Prišleki LUD Literature* in odgovorni urednik elektronskega medija www.ludliteratura.si, živi v Ljubljani

Kristina Hočevar (1977) je slovenska pesnica, živi v Ljubljani

J

Dorta Jagić (1974) je hrvaška pesnica in pisateljica, živi v Zagrebu

Jure Jakob (1977) je slovenski pesnik in esejist, živi v Ljubljani

Larisa Javernik (1990) je slovenska pesnica, literarna teoretičarka in kritičarka, živi med Ljubljano in Prago

Tonja Jelen (1988) je slovenska pesnica in pisateljica, živi v Brezjah pri Ločah

Alenka Jovanovski (1974) je slovenska pesnica, literarna kritičarka in zgodovinarica ter prevajalka, živi v Celju

K

Ksenija Kancijan (1958) je hrvaška pesnica, živi v Zagrebu

Peycho Kanev (1980) je bolgarski pesnik, živi med ZDA in Bolgarijo

Jure Kapun (1993) je slovenski pesnik in literarni teoretik, živi v Visolah

Kerry Shawn Keys (1946) je ameriški pesnik, pisatelj, dramatik in prevajalec, živi v Vilniusu v Litvi

Dejan Koban (1979) je slovenski pesnik, performer, član zvočnega kolektiva *nevemnevem*, kjer interpretira svoje pesmi, *sovoditelj Mladih rim*, živi v Ljubljani.

Marjanca Kočever (1947) je slovenska pesnica, esejistka, prevajalka, urednica in mentorica, živi v Novem mestu

Petra Kolmančič (1974) je slovenska pesnica, urednica in kulturna delavka, živi v Mariboru

Aljaž Koprivnikar (1987) je slovenski pesnik, literarni kritik in teoretik ter esejist, živi med Ljubljano in Prago

Rok Korošec (1988) je slovenski pesnik, živi v Berlinu

Matej Kranjc (1975) je slovenski pesnik, prevajalec, glasbenik in publicist, živi v Ljubljani (<http://www.matejkrajnc.com>)

Katja Kuštrin (1981) je slovenska pesnica, prevajalka in publicistka, urednica spletne pesniške revije *Poesis*, živi v Ljubljani

M

Bardhyl Maliqi (1955) je albanski pesnik, esejist in znanstvenik s področja psihologije, živi v Sarandi

Boris Marić (1981) je bosansko-hercegovski pesnik in pisatelj, živi v Brčkem

Jadranka Matić Zupančič (1950) je slovenska in hrvaška pesnica ter prevajalka, živi v Novem mestu

Nina Medved (1989) je slovenska pesnica, prevajalka in fotografinja, živi v Mariboru

Bojan Meserko (1957) je slovenski pisatelj, pesnik, prevajalec, urednik pri *Blodnjaku*, živi v Novem mestu (<http://bojan-meserko.blogspot.com>)

Marko Skok – Mezopotamsky (1971) je slovenski pesnik, prevajalec in igralec, živi v Ljubljani

Immanuel Mifsud (1967) je malteški pesnik in pisatelj, živi v kraju Ғ'Attard na Malti

Žarko Milenić (1961) je hrvaški ter bosansko-hercegovski pisatelj, pesnik, dramatik, esejist in prevajalec, živi med Brčkim in Moskvo (<http://zarko-milenic.blogspot.com>)

N

Jagoda Nikačević (1951) je srbska pesnica in pisateljica, živi v Beogradu (<http://www.pesme-pesme.blogspot.com>)

O

Michele Obit (1966) je italijanski pesnik slovenskega rodu, prevajalec in urednik pri časopisu *Novi Matajur*, živi v Špetru pri Čedadu (<https://editoinproprio.wordpress.com>)

Amir Or (1956) je v hebrejščini pišoči izraelski pesnik, prevajalec in esejist, živi v Tel Avivu (<http://www.amiror.co.il>)

Ernad Osmić (1989) je v bosanščini in nemščini pišoči bosansko-hercegovski pesnik, pisatelj, scenarist, kritik in esejist, živi v Brčkem (http://ernadosmic.blogspot.com/p/home_14.html)

Iztok Osojnik (1951) je slovenski pesnik, pisatelj, esejist, prevajalec in slikar, živi v Ljubljani (<http://www.ia-zlaticoln.org>)

P

Vera Pejovič (1957) je slovenska pesnica in prevajalka, živi v Luksemburgu

Željko Perović (1961) je slovenski ter bosansko-hercegovski pesnik in prevajalec, živi v Mariboru

Borut Petrovič Vernikov (1955) je slovenski pesnik, literarni kritik in finančnik, živi v Ljubljani (<http://www.rtvsllo.si/blog/borut-petrovic-vernikov>)

Zoran Pevec (1955) je slovenski pesnik, esejist, kritik in urednik, živi v Celju

Lidija Polak (1961) je slovenska pesnica, živi na Prevaljah

Andraž Polič (1972) je slovenski pesnik, glasbenik, skladatelj in igralec, živi v Pragi

Jana Putrle Srdić (1975) je slovenska pesnica in prevajalka ter producentka in soustvarjalka programa *Zavoda za sodobne umetnosti in kulture Gulag*, živi v Ljubljani (<http://gulag.si>)

R

Peter Rezman (1956) je slovenski pesnik, pisatelj in dramatik, živi v Velunjskem grabnu (<http://peterezman.si>)

Ana Ristović (1972) je srbska pesnica, esejistka in prevajalka, živi v Beogradu

S

Vid Sagadin (1972) je slovenski pesnik, novinar in prevajalec, živi na Brezovici pri Ljubljani

Peter Semolič (1967) je slovenski pesnik, pisatelj, prevajalec in publicist ter urednik spletne revije za pesništvo *Poiesis*, živi v Ljubljani

Marjan Strojan (1949) je slovenski pesnik in prevajalec ter dolgoletni urednik na *Radiu Slovenija*, živi v bližini Ljubljane

Lucija Stupica (1971) je slovenska pesnica, publicistka in oblikovalka interierjev, živi v Stockholmu

Š

Vesna Šare (1961) je slovenska pesnica, živi v Kopru

Juš Škraban (1993) je slovenski pesnik, živi v Ljubljani

Denis Škofič (1985) je slovenski pesnik, pisatelj in literarni kritik, živi v Dolnji Bistrici v Prekmurju

Tone Škrjanec (1953) je slovenski pesnik in prevajalec, urednik spletne revije za pesništvo *Poiesis*, živi v Ljubljani

Jan Šmarčan (1979) je slovenski pesnik in pisatelj, živi v Mariboru

T

Kaja Teržan (1986) je slovenska pesnica, plesalka, performerka in koreografinja, živi v Ljubljani

V

Karmen Vidmar (1964) je slovenska pesnica, živi v Novi Gorici

Maja Vidmar (1961) je slovenska pesnica, živi v Ljubljani

Robert Vrbnjak (1963) je hrvaški pisatelj, pesnik in prevajalec, živi na Reki

Z

Helena Zemljič (1995) je slovenska pesnica, živi v Mariboru (<http://www.publishwall.si/helena>)

Ž

Jaka Železnikar (1971) je slovenski pesnik in avtor del spletne umetnosti in e-literature, živi v Ljubljani (<http://www.jaka.org>)

Zoran Žmirić (1969) je hrvaški pesnik, pisatelj, esejist, publicist, glasbenik in fotograf, živi na Reki (<https://zmiriczoran.wordpress.com>)

Peter Semolič: K antologiji Facebook strani Poiesis "Opazovanje v tišini"

*Opazovanje v tišini:
nikoli ne vidiš dvakrat istega,
a ko vidiš tisto pravo,
predaš naprej.*

Gary Snyder, Česa sem se naučil

Facebook stran *Poiesis* se je rodila iz vprašanja, ki si ga je v devetnajstem stoletju zastavil nemški pesnik Friedrich Hölderlin: »Čemu pesniki v ubožnem času?«

Na začetku je bila mišljena kot osebni blog, ki bi se od siceršnjih blogov razlikoval po tem, da bi govoril o poeziji, pesništvu, pesnikih. Kaj kmalu pa je *Poiesis* prerasla omenjen in tudi omejen okvir: na strani so se ob mojih zapisih pojavile tudi besede drugih pesnic in pesnikov, ki so vsak na svoj način in s svoje strani skušali najti odgovor na »večno« vprašanje nemškega romantika. Stran *Poiesis* je tako postala stran, namenjena ne le objavljanju pesmi sodobnih pesnic in pesnikov, temveč predvsem stran, namenjena širjenju zanimanja za branje poezije in premisleku o tem, kako poezijo sploh brati. Okvir je bil zdaj pravi in je vzdržal vse do »tehničnih« meja Facebooka, torej do točke, ko stran preprosto ni bila več pregledna in se je iz nje rodila istoimenska spletna revija.

Toda na strani je ostalo veliko »materiala«, razvrščenega v tri rubrike: *Zapiski*, *Razmišljanja* in *Pesmi*. Pričujoča e-knjiga prinaša »material« iz rubrike *Pesmi*, torej poezijo. Žal ne prinaša vseh pesmi, saj za nekatere urednika nisva uspela pridobiti avtorskih pravic, vendar pa so le-te v krepki manjšini. Ostale pesmi so razvrščene kronološko, le pri tistih avtorjih in avtoricah, ki so imeli po dve objavljeni pesmi, se je druga pridružila prvi.

Facebook stran *Poiesis* v pol leta obstoja ni našla odgovora na Hölderlinovo vprašanje, našla pa je vsaj po mojem mnenju prav neverjetno veliko število bralk in bralcev in tudi pesnic in pesnikov, ki so bili pripravljeni svoje pesmi objaviti na njej. Hvala vsem!

Ljubljana, 22. maj 2015

O knjigi

Uredila: Peter Semolič in Jaka Železnikar

Spremno besedilo: Peter Semolič

Avtorji: Alja Adam, Noria Adel, Muniam Alfaker, Esad Babačić, Luka Bauman, Agnieszka Będkowska-Kopczyk, Dani Bedrač, Elis Bektaš, Mladen Blažević, Alen Brabec, Darko Cvijetić, Mensur Ćatić, Marc Delouze, Veronika Dintinjana, Miloš Djurdjević, Patricija Dodić, Sandra Džananović Bakaj, Ivo Frbžar, Klemen Godec, Borut Gombač, Andrej Hočevan, Kristina Hočevan, Dorta Jagić, Jure Jakob, Larisa Javernik, Tonja Jelen, Alenka Jovanovski, Ksenija Kancijan, Peycho Kanev, Jure Kapun, Kerry Shawn Keys, Dejan Koban, Marjanca Kočevan, Petra Kolmančič, Aljaž Koprivnikar, Rok Korošec, Matej Kranjc, Katja Kuštrin, Bardhyl Maliqi, Boris Marić, Jadranka Matić Zupančič, Nina Medved, Bojan Meserko, Marko Skok – Mezopotamsky, Immanuel Mifsud, Žarko Milenić, Jagoda Nikačević, Michele Obit, Amir Or, Ernad Osmić, Iztok Osojnik, Vera Pejovič, Željko Perović, Borut Petrovič Vernikov, Zoran Pevec, Lidija Polak, Andraž Polič, Jana Putrle Srdić, Peter Rezman, Ana Ristović, Vid Sagadin, Peter Semolič, Marjan Strojan, Lucija Stupica, Vesna Šare, Juš Škraban, Denis Škofič, Tone Škrjanec, Jan Šmarčan, Kaja Teržan, Karmen Vidmar, Maja Vidmar, Robert Vrbnjak, Helena Zemljič, Jaka Železnikar, Zoran Žmirić.

Lastnik avtorske pravice za posamezno pesem je njen avtor oziroma avtorica.

Lastnik avtorske pravice za posamezen prevod je avtor oziroma avtorica prevoda.

Fotografija na naslovnici: Mark Stevens (CC BY-NC-SA 2.0).

Knjiga je prosto dostopna/brezplačna. Ni za prodajo.

Samozaložba (Peter Semolič, Jaka Železnikar).

Naklada: <http://www.poesis.si>

Ljubljana, julij 2015.